

Almanlar Kalaç şehrini de aldılar Novorosiske karşı tehlike arttı

Stalingradın
garbında
Alman motörlü
kuvvetleri
Rus müdafaasını
derinliğine yardılar
Ruslar yeni
mevzilere çekildi

Rijevde taarruza geçen Sovyet askerleri

Londra: 3, (A.A.) — Ruslar Stalingradda hâlâ mukavemet göstermekle beraber tehlike büyüktür. Bu tehlike en ziyade cenup garbindaki Rus müdafa hatlarını yarıp geçmiş olan Alman zırhlı (Devamı 3 üncüde)

Başvekil Karsta Saracoğlu yolda köylülerle ihtiyaçları üzerinde konuşmalar yapı

Kars, 2 (A.A.) — 1/9/42, de Sarı Kamıştan halkın tezahürleri sırasında ayrılan başvekilimiz vilâyet hududunda kendilerini karşılamış olan valimiz ve refakatindeki zevatla birlikte seçtikleri yerler üzerinde köylülerle konuşarak ihtiyaçlarını dinlemek ve kâdilerinden izahat alarak dün saat 19 da şehrimize gelmişlerdir.

Sayın misafirlerimiz şehrin mehalinde mevki komutanı, mülli ve askeri erkân, bir kıta, asker tarafından selâmlanmışlardır. Vaktin geçmesi masına rağmen büyük caddenin iki tarafında halk başvekilini heyecanlı alkışlamışlardır. Sayın başvekilimiz de bir müddet yaya yürüyerek halkın pek canlı tezahürlerine "nasılsınız arkadaşlar, diye mukabelede bulunmuşlar ve bilahire otomobile binerek ikametlerine tahsis edilen vali konağına gelmişlerdir.

Lâvâl Pariste

Vişi, 3 (A.A.) — Pariste bulunmakta olan başvekil Lâvâl, Matignon sarayında bir çok valileri kabul etmiştir.

Yeni ve Meraklı anketimiz Harp ne zaman bitecek ?

Harbin dördüncü yılını idrak etmiş bulunuyoruz. Harp, uzadıkça, harbin ne zaman biteceğini merak edenler, kendi kendilerine sorular da göğalmaktadır. İşte, anketimiz, herkesin aşağı yukarı aynı hislerle kendi kendine sorduğu bu suale uzak veya yakın ihtimallere dayanan cevaplarla doludur.

Meselâ, anketimize cevap verenlerden bir zât: (Sulha dört sene yaklaştık!), Diğer bir zât da (ya 1943 de veya 1948) de diye cevaplar vermişlerdir. Birinde ihtimal, diğerinde kat'iyet..

Valinin daveti inönü Gezi yeri yarın açılıyor

"Yağmur dolayısıyla tehir edilen İnönü gezisinin açılma töreni 4. 9. 42 cuma günü saat 17.30 da yapılacaktır. İstanbulda bulunan Büyük Millet Meclisi üzalarıyla evvelce kendilerine davetiye gönderilen zevatın teşrifleri rica olunur.."

Vâlî ve Belediye Reis:
Dr. Lütfi Kırdar.

Türk gazetecileri Londrada

Londra, 3 (Radyo) — Londraya muvasalat eden Türk gazetecileri dün şehri gezmişlerdir. İngilterenin eski Türkiye sefirî Sir Persi Loren kendilerine mihmandarlık edecekler.

Mısırda Dün büyük çarpışmalar olmadı

İngiliz zırhlı kuvvetleri bu mandanı Montgomery mihrver kuvvetlerinin müstakkem İngiliz sahasına

Londra, 3 (A.A.) — Batı cölünden gelen son haberlere göre dün Eilat lemeyn bölgesinde büyük çapta çarpışma olmamıştır. Dün umumiyette sakin geçmiştir. Öğleden sonra çarışma vukuuna dair bir haber gelmemiştir. Mihrver kuvvetleri şiddetli bir topçu ve hava bombardımanına tabi tutulmuştur.

İngiliz zırhlı kuvvetleri kumandanı general Montgomery mihrver kuvvetlerinin müttefiklerin tahkim etmiş oldukları sahaya girmediklerini söylemiştir.

İngiliz tayyareleri, avcıların kuvvetli himayesinde bulunan Alman Şu-

Meklep kitapları listesi basılıyor Orta mektepler için gramer basıldı

1 teğrimevvelde bütün memleketle tedrisata bağlanacağından bu sene okutulacak kitapların listeleri basılmaktadır. Bir haftaya kadar vilâyetlere gönderilecek olan bu listede değişiklik olarak orta mekteplerin her üç sınıfında okutulmak üzere bir grammer kitabı bastırılmıştır. Lise tarihleri yeniden ve hususî talimler elindeki İhsenî üç sınıfa ait coğrafya kitapları da bu defa Devlet matbaasınca basılmaktadır.

İngiltere dört sere evvel bugün harbe girmiştil EDEN DİYOR ki: Hitlerle hiçbir zaman uzlaşmayacağız!

Londra, 3 (A.A.) — İngilterenin harbe girişinin dördüncü yıldönümü, oimasi bakımından birçok mesajlar negredilmiştir.

Vasingtonda negredilen beyaz kitap şöyle demektedir. "Düşmanı yenmek için bütün kaynaklardan istifade edilecektir.."

Yeni mahsul

Adanave Konyada
hükûmete verilen miktar
umulan seviyeyi aştı

Bazı yerlerde çiftçi mecbur olduğu
miklardan fazlasını hükûmete satıyor

Ankara 3 (Hususi muhabirimizden telefonla) — Ticaret vekâletinin den aldığı malumata göre Çukurovada hububat satım almaması işi sona ermiştir. Konya ovasında geniş mihyasta alım devam etmektedir. Şim diye kadar bu muntakada teslim alınan hububatın miktarı beklenen seviyesini aşmıştır. Şark vilâyetlerinden alınacak mahsulden sonra muhtâş olunan miktarın yukarıasına çıkacağı umulmakta ve bazı yerlerde çiftçinin vermeye mecbur olduğu hububatın daha fazlasını hükûmete teslim etmeye başladığı beyan olmaktadır.

SALOMON ADALARINDA Harakât devam ediyor

Londra, 3(A.A.) — Salomon adalarında çarpışmalar devam etmektedir. Bıkada Amerikalı havacılar hava alanına 5 ton bomba atmışlardır. Bir muhrup de bombaalmış fakat isabet olup olmadığı tesbit edilememiştir.

Laede Japon üsleri de Amerikan uçaklarına hedef teşkil etmekteydi.

Pariste iki yeraltı treni çarpıştı 30 yaralı var

Vişi, 3, (A.A.) — Pariste, Re-publik istasyonunda iki metro treni arasında çarpışma olmuştur. 30 kişi yaralanmıştır.

Hindistanda karışıklıklar 15 kişi yaralandı

Vişi, 3, (A.A.) — Bombay'da polis ve halk arasında çarpışma olmuştur. Bengale eyaletinde, vukua gelen kargaşalıklar esnasında 15 kişi yaralanmıştır.

ÇİNLİLER Bir şehri daha almak üzere

Çunking: 3, (A.A.) — Çarşam ba akşamı negredilen Çin tebliği: Çin kuvvetleri Kingyay'ı tutan Japonların gerisinde bir temas temin etmişlerdir. Şehrîn düşmesi pek yakındır. Şinyung, Angkang, ve Fuyi in kolları tarafından geri alınmıştır. Bu Çin kuvvetleri Lishui'den ve Nungyangdan gelmekte ve firar halindeki Japonları kovalamakta idi.

Macar Naibi Hortinin Damadı da bir kazaya kurban gitti Jül Karolyi

Tayyaresiyle akrobasi
hareketleri yaparken
Tayyaresi Tunanın
sularına gömüldü

Budapeşte, 3 (A.A.) — Bu sabah negredilen resmî tebliğ, Naib Hortinin damadı kont Jül de Karolyi'nin hayatına mal olan kazanın Bukkeryungman tipi bir tayyare ile akrobasi uçuşu yaptığı sırada vukua geldiğini bildirmektedir.

Tayyarede en seçkin Macar spor pilotu Laslo Kasnadi bulunmaktadı. Kont Karolyi mühendisti, Oto mobil kullanmakta şöhreti vardı. Bir senedenberi de tayyarecilikle meşgulü. 700 metre yüksekte son üç viraj hareketini yapmış bulunuyordu ki üçüncü virajdan sonra tayyare tam Tuna nehri üzerine geldiği sırada dikine bir vaziyet aldı. Suya takriben 100 metre yaklaşmış bulundukları sırada pillardan biri belki de Kasnadi tayyareden atladı. Fakat parasolü tamamen açılmamıştı. Tayyare aynı vaziyette inmeğe devam etti ve Tunayadığı, Muazzam bir su sütunu yükseldi. Tayyare suya gömüldü. Kaza 32 dakika süren uçuştan sonra vukua bulmuştu. Motor mükemmel surette işliyordu. Kazanın akabinde Macar istihkâm efranın (Devamı 3 üncüde)

Vilki Kahireye geldi

Bugünlerde memleketimize de gelecek

Londra: 3, (A.A.) — Kahire'den elman bir haber, Vendel Vilkinin dün Kahireye vardığını bildirmektedir. Kendisini Amerikan sefirî ve Timgeneral Maksvel karşılamışlardır.

Vendel Vilki, iyi bir seyahat yaptığını söylemiştir.

Vilki memleketimizi de ziyaret edecekler. Kendisinin bir kaç gün içinde Ankaraya gelmesi muhtemeldir.

Rus tayyareleri Varşovada 54 yangın çıkardılar

Londra: 3, (Radyo) İngiliz hava kuvvetleri batıda Sarbruku şiddetle bombalarken şarkta da Rus tayyareleri şarki Almanya ve Polonyada Alman üslerini bombalamışlardır. Varşovada 54 yangın çıkarılmıştır. Alman genel kurmay şahasında büyük infilâklar olmuştur.

Londra: (A.A.) — Reuter ajansının Fransız hududundaki muhabiri bildiriyor:

Diep taarruzundan sonra batı cephesinde Alman hava kuvvetlerinin büyük bir değişikliğe maruz bırakıldığı haber verilmektedir. Batı Avrupadaki bütün Alman ihtiyatları gece avcıları ile bomba uçakları dahil olmak üzere çağırılmıştır.

Belçika kongosuna Ameri- kan askerleri çıkarıldı

Londra, 3 (A.A.) — Belçika kongosuna Amerikan askerleri varmıştır. Bunlar burada çok iyi karşılanmışlardır.

Kısa Söyün

TÜRKÇEYE SAYGI!

Yazan: Fazıl Ahmet AYKAÇ

-TÜRKÇENİN başındaki en büyük ağrı nedir?

Böyle bir sorgu karşısında hatıra gelecek cevap gereği az değildir. Fakat ben bugün sayısı pek çok artan kötü tercümeçilerden bahsedeceğim. Bu sevgili arkadaşlar kadar, dilimizle soytariye çevirmek niyetinde işlems-görmüyoruz! Türkiye'de lisan kongreleri toplanır, dil bayramları yapılır, hususi bir kurum, türkçe için çıkarılır. Millet'in başbuğu, bin türlü sikimti arasında bu işle uğraşmaz (hmal) etmez. Bunların hepsi birtakım insafsız tercümeçinin gözünde yalnız bir mana alır: Türkçeyi kepaşe etmek için sa-lâhiyet.

Bir yere kaplandıktan, yabut ortaya mağsus, bulantik bazı eser kırılmaları attıktan sonra saldıracı bir çürç şehlevinde kesilen bu çürük bilgili ve çetin inatlı dil fukarasının türkçeyere gördüğü zulüm, gerçekten inamlıyacak dereceyi bulmuştur. Fransızca, İngilizce, veya almanca'yı yarı yamağak bilen, kendi ana dilini öğrenilmeğe dahi lâyık saymayan hayli kalem sınırsarı var.. Olan şey şun: Karşılığın bilmedikleri, orazca kelimeleri anlamadıkları bütün yabancı kelimeleri (Devamı 3 üncüde)

"Japonya,, nin hattı hareketine umumî bir bakış

VE

"Salomon,, adalarının işgali

Her ada devleti gibi Japonya'nın da çoğalan nüfusuna yer bulmak, sana yilinin inkişaf ve terakkisini temin etmek maksadile yakındaki ve uzakdaki, adalara, yarım adalara ve kıtaya göz koyması tabiidir.

Japonya kendi topraklarında kabinası sığmamaya ve terakkkiye başlıyalıdanberi bu göz koyma ve genişleme siyasetine baş vurduğu, ve bu yüzden Çin ve Rusya ile harp ettiği muhakkaktır. Fakat yalnız nüfusa yer bulmak ve sanayiine ham madde tedarik etmek ve ihracatına serbest pazarlar bulmak için harp edilmediği de bir hakıktır.

Gerek kendi memleketini ve gerek herhangi bakımdan olursa olsun ithalât ve ihracatın da emniyetini sağlamak için devletlerin bazı sevkulceyşi mühim mevkileri ele geçirmesi de lüzum gelmektedir.

Bu mevkiiler devlete bazan doğrudan doğruya ve bazan da dolayısıyla mütefakker temin ettiğinden bu gibilerin zabtı da millî siyasetin bir gayesidir.

İngiltere bütün cihanın dört bir köşesindeki üsleri ya kendisine lüzum olduğundan yahut da muhtemel hasımları tarafından işgal ve zabtı halinde kendî menafine zarar dokunacağından buna mani olmak için ele geçirmiştir.

Japonya da bir ada devleti oldukça yer yüzünde kalabilmesi, hür ve müstakil yaşayabilmesi için denizlere muhtaçtır. Bunun için de deniz kuvvetlerine ehemmiyet vermesi lâzımdır. Fakat memleketin her sahada ihtiyacı, bütün yük, sek arzulara rağmen, deniz kuvvetlerinin adeden muhtemel hasımlarının derecesine çıkmasına mâim duruma engel olmuştur. Fakat Japonya kemiyet bakımından olan noksanını keyfiyetteki yükseklik ile gidermeye çalıştı ve muvaffak oldu. Bunda Japonların ahlâkla, ruhdaki dürüstlük, içtimai, siyasi ve dinî telâküklerindeki faziletin de büyük tesiri oldu.

Japonya her vakitki gibi bu defaki harple de birinci derecede deniz hakimiyetine muhtaçtır. Bunun için de Amerika ve İngiltere donanmasının elinde bulunan adedi ve nisbi hakimiyeti, Amerikalılara karşı "Pearl Harbour" baskını ile ve (Singapur) un şarkında da iki İngiliz zırhlısını batırmak ile kendi tarafına çevirdikten ve yalnız adedi üstünlüğün hakimiyetini temine kâfi gelmediğini bir kere daha isbat ettikten sonra muhtaç olduğu deniz hakimiyetini sayesinde âdetâ karşılarında bir deniz kuvveti yok imiş gibi hareket ederek, hasımları tarafından etrafına kuru lan çemberleri kurmaya matuf harekâta dahil adaları ve kendisi için birer yılan yuvası olabilecek kıtadaki üslerin ve bu meydana ham madde veren arazinin işgaline başladı. Bu esnada kendi hareketinin emniyeti ve huzur içinde çalışabilmesi için gerek hasımları ve gerek bitarafın elinde bulunan adaları ve araziye de cebren veya tehdit altında ileri sürdüğü siyaseti ile temin etmekten çekinmedi. Böylece Asya imparatorluğunu kurmak için icap eden araziye de işgal ederek garple Hindistana ve Hind denizine, cenupla Avusturalyaya, şarkta ve şimalde de Amerikaya kadar dayandı.

Bu suretle müdafaa hatlarını ana vatanından uzakta kurmak gibi, askeri usullere ve prensiplere dairiyetini gösterdi.

Bu esnada Amerikan donanması, Marsal adalarının bombardımanını müstesna olmak üzere, yedinci ilik darbenin de tesirile, hemen âtil durdu ve ciddi bir iş görmedi. Gerek Amerikanın ve gerek İngilterenin umumî ve cihanşumul siyaset takip etmek mecburiyetinde oldukları düşünülürse, umumî dava ve umumî sevkulceyş bakımından tutulan yolun bir dereceye kadar da haklı olduğu kabul edilebilir.

Amerika ve İngilterenin hareket sahalarına daha fazla zırhlı göndermelerinin tabii neticesi olarak Japonya da zırhlılarını ortaya atmayarak binnisbe daha zayıf kuvvetlerle hareketini destekledi; ve sarf bu deniz kuvvetlerinin himayesi ve muhafazası sayesinde kâfi Japonya sınırlarını ilerletme

uzaktaki hasım topraklarını ve kendi emniyeti için işgalini mübah gördüğü bitaraf toprakları zaptetti.

Amerikayı Büyük Okyanustan tamamen el etmek çekirmek için bu denizin şimalinde Japonya'ya doğru bir hançer gibi uzanan (Alusyen) adalarını ve buralardaki bazı deniz üslerini de zaptetti. Fakat Japonya âdeti veçhile aldığı bu toprakları kendisi için faydalı kılmak ve emniyeti için lüzimgelen tetbirleri almak ve kendisine bundan sonra yapacağı hareket için çekti düzen vermek maksadile faaliyete biraz fasıla verdiği ve herkesin Japonya acaba ne tarafa saldıracağı diye düşündüğü bir zaman, da şimdiye kadar teşebbüsü hasımın eline veren ve böylece müdafaa adaları kalan Amerika, nihayet 7, ağustos 1942 de (Salomon) adalarını işgal maksadile Sankristobal ve Malafya adalarına asker çıkardı. Bu hareketi icra ederken etraf adalarındaki Japon hava meydanlarını da bombalayarak tahrip etti.

Bu hareketle baskına uğrayan Japon harp gemileri Amerikan himaye kuvvetleri ile muharebeye tıtuştular; fakat Japonlar bütün deniz kuvvetlerini bu muharebeye atmış olduklarından Amerikan nakliyeleri fırsattan istifade ederek binnisbeizcaşsız olarak karaya çıktılar.

Bundan sonra vaki olan hareketin inkişafı üç köprü başı temin edilmiştir ki, hareketin bundan sonra raki gelişimi de çaktıkları üç adanın tamamen işgalini tabii göstermektedir. Bu harekette Amerikan kuvvetleri ile Avusturalya ve İngiliz kuvvetleri müştereken kullanılmış ve gene üç kardeş silâhın planlı ve abenklî çalışması sayesinde, semereli olmuştur.

Şimdiye kadar Amerikanın âtîr kalmaması neticesi olarak bir çok üslerin ve arazinin kaybedilmesi suretile zaman Amerikalılar aleyhine çalışıyordu. Bunabir son vermek için Amerikanın da faaliyete geçmesi lâzımdır; ve Japonya nasıl donanması ile hareketini mümkün ve semereli kıldı ise, Amerikanın da aynı suretle hareket etmesi ve bunun için de donanmasını faaliyete sahâsına sokması lâzımdır. Bu bakımdan Salomon adalarının işgali doğrudur. Bundan başka bu adalar, Amerikan — Avusturalya muvasalasını tehdit ve Avusturalyayı terkid, hasılı denizlerin kontrolünü ve muvasalenin emniyeti ve tehdidi bakımından her iki tarafa mühim idi. Böyle mühim olan adalar için yapılacak savaşın da şiddetli olacağını tabii görmelidir.

Esasen bu hareket, Amerikalıların giriştiği ilk hareket olduğundan Amerikalıların olduğu gibi Japonların da bunu bir şeref ve izzetli nefis meselesi yapacakları muhakkaktır. (Devamı 4 üncüde).

İkinci üzere Komeri gördüm, Bugünkü vaziyetten daha emin, Almanlar harbetmekden ziyade tiyatroya oynatıyorlar diyor, bu tiyatro tesislerine kapılmamak lâzım. Yol vesikası almak için fotoğraf çekdim. Fotoğrafçıma özü dopdolu. Saatlerce sıra bekledim. Bütün mağazalar boş. Fakat sandık ve bavul satan dükkanların önünden geçilmiyor, Parisde hafif bir panik havası var.

Kontinantal oteline döndüm. İspanya harbi sırasında İspanya cumhuriyetinin Paris seferatinde memur olan kibar bir delikanlı ile karşılaştım. O da Parisden kaçma çarelerini arıyor. Almanlar Paris'e girerlerse kendisini Frankoya teslim edeceklerinden korkuyor. Seyahat vesikası almak için müracaat ettim, bana bu işde aceleyle lüzum olmadığını söylediler. İngiliz vatandaşları bir huzur tarihine kadar Fransanın her tarafında serbestçe seyahat edebileceklermiş.

Kontinantal otelinin önünde, Bivoli sokağında üniformasıyla Piyer Viyenoya rastgâdim. Bana şunları söyledi:

Genelkurmay bugünden itibaren tamamıyla yeni bir usulde çalışıyor. Veygand vaziyeti kurtardı. Hersey şimdi daha iyi gidiyor.

Bilim kabinesi zamanında hariciye nezareti müsteşarı olan ve şimdiki

SEFERDEN MEMLEKETTEN

Münakalat Vekili bugün seyahate çıkıyor

İktisat vekili de yarın Zonguldağa gidecek

Ankara, 3 (Hususi muhabirimizden) — Münakalat Vekili bugün memleket içinde bir tetkik seyahatine çıkacaktır. Sivas, Malatya, Adana, Hatay, Konya, Afyon, Eskişehir ve bu vilayetlerle diğer bazı vilayetleri, ziyaret edecektir. Bu seyahat on beş gün sürecektir.

İktisat vekili de yarın Zonguldağa hareket edecektir. Vekil kömür işini yerinde inceleyecektir.

Ekmek

Kart usulile satılacağı vilâyetler tesbit edildi

Yeni bir emir gönderinceye kadar ekmeğin bir Eylülden itibaren aşağıdaki vilâyetlerde kart usulile tevziye devam olunacaktır.

Ankara, Amasya, Aydın, Bilecik, Bitlis, Burdur, Bursa, Çanakkale, Diyarbakır, Edirne, Elâzığ, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Hatay, İzmir, İçel, İstanbul, İsparta, Kars, Kastamonu, Kayseri, Kocaeli, Malatya, Manisa, Mardin, Maraş, Muğla, Ordu, Rize, Samsun, Seyhan, eCyhan, Sirt, Sinop, Sivas, Tekirdağ, Tokat, Trabzon, Zonguldak.

Bu hususta ticaret vekâletinden gönderilen emre göre, diğer mıntakalarda ekmeğin satımı serbesttir.

Kadınlar için muhabere kursu

Kadınlardan telgraf, muhabere memuru yetistirmek üzere Ankara'da bir kurs açılmasına karar verilmistir. Kurs, 6 ay sürecekdir. Kursu, orta tahsil görmüş kadınlar alınacaktır. Telli muhabere kursunu bitirenlerden yaşları 19-25 arasında olanlar telgrafçılığı daimî meslek edinmek isterlerse, P. T. T. idaresinin imtihanından ve namzetlikten geçerek bareme dahil memur olacaklardır. İlk kursa 25 talebe alınacaktır.

Eski Sümerbank Umum müdürü

Ankara, 3, (Hususi) — Eski Sümerbank umum müdürü Bürhan Zihni Hariciyede yeni teşkil edilen ticari ve mali anlaşmalar müzakere heyeti reisliğine tayin edilmiştir.

Hariciyede yeni tayinler

Ankara'dan bildirildiğine göre, Vekâlet konsolosluk işleri umum müdürlüğüne Berlin Başkonsolosu Kemal Aziz Payman, Zat işleri umum müdürlüğüne, Bükres eğilim müsteşarı Bahri Rezan, Üçüncü derece umum müdürlüğüne Konsolosluk işleri umum müdürü Basri Lostar tayin edililer.

Seyyar Kaleler

Manialara, düşman mermilerine rağmen harp meydanında ilerleyen bir tankın mürettebatı üzerinde husule getirdiği ruhi tesir büyü deneyecek kadar büyüktür

Nasyonal — Çaytung gazetesinde, "Moit-Pulk", yahut "seyyar kaleler", serlevhâli, tanklar ve tank harbi hakkında çok mühim bir makale çıktı. Bu makalemizi ilâza etmeyi, okuyucularımız için faydalı bulduk.

11 Ekimciyelerin 1918 de, İtilâf devletleri Almanya arasında müttেকে imza edildiği zaman, müttetiklerin elinde ve hareket sahasında 800 tank vardı. Halbuki, Almanların elindeki tankların sayısı 75 i geçmiyordu.

Sonra, İtilâf devletleri, 1919 taarruzuna, 4,000 büyük zırhlı makine ile girişmeyi hesaplamışlardı.

İngiltere, Fransa, Amerika, tankların ve zırhlı vesaitin faidesini gördükleri ve tecrübe ettikleri, hattâ harp devam etmiş olsaydı, yeni taarruzlarını bu seyyar kalelerle yapmayı düşündükleri, halde, harp bitmez, bütün bu tecrübe ve düşünceleri bir tarafa bırakarak, bir daha harbetmeye cektirmiş gibi yan gelerek keyiflerine baktılar.

Şimdi, herkes biliyor ki, öteki devletler, yeni harp icadlarında, hiç aceleyle lüzum görmeden hazırlanarak, Almanya, bunu, yeni bir sevkulceyş esası yaptı. Dahil politikasını, iktisadiyatını, propagandasını ve harp hareketi, na ait hedeflerini, hep birden, bu gayeye çalıştılar.

Bu askeri inkılâbın ilk neticesi, "cephayi, geniş bir muharebe müttakasına tahvil eden,, zırhlı kuvvetlerin istimaline ait bir askeri nazariyenin meydana gelmesi oldu. Bu nazariyeye göre, tanklar hasmın en can alacak müdafaa merkezlerine saldırırken, motorlu nakliye vesaiti ile yetistiren piyade kısmı küllisi, tankların elde ettiği muvaffakiyeti istismar edecektir.

Polonya, arkasından Fransa, harpleri, diğer silâhların da müsterek hareketlerine dayanarak bu usulün tesirini isbat etti.

Fakat...

Bu faideler tahakkuk etmekle, her sey olup bitmiş sayılmazdı; çünkü bir tank fırkası, kendi başına bile, karışık bir meseledir. Hücum arabalarından, himaye arabalarından, telsiz cihazlarından, vasıtalarından, kamyonlarından, sı, sarmalarına mahsus arabalarından vesairesinden mürekkep olan bir zırhlı fırkadan, bu bünye tesekküllü, hareketlerinde süratli olmasını icap ettiriyor.

İşte, burada, en mühim noktaya geliyoruz: Bu hareketler, bu sürat, hava şartlarına fazlasıyla, bağıdır. Bunun için, taarruzlardan evvel hava şartlarını tayin etmeye lüzum vardır. Almanlar, 1939 son baharında yaptığı Polonya taarruzundan, sonra 1940 senesindeki Fransa hareketinde, tank taarruzlarını, işte böyle hesaplar neticesinde, kuru havalara tesadüf ettirmişlerdir.

Herkes bilir ki, Alman tank kuvvetleri, geçen ilkte tesirinde, yağmurdan, ıslanmış yollarda ve batıkliklar arasında çok müşkülât geçmişlerdi.

Bir tank fırkası, sis perdesi arkasında himaye edilir. Fırkada, sis âletleri, ya ayrı, yahut bizzat tankların kendilerinde bulunur. Radyoya gelince: Bu zırhlı kuvvetlerin ruhudur. Ancak onun sayesinde bir kâfi bir madeni sürü halinde bulunan tanklar, harp meydanlarında, hedeflerine yürütülür. Hücum ortasında bile, kısım amirleri, fırka komandanı ile muhaberelelerini kesmezler.

Tank dalğası, pike tayyarelerinin bombaları ve sahra bataryalarının mermileri ile hazırlanan ve istihkâm kıtaları tarafından temizlenen, açılan yollarda ilerler.

Lüzum hasıl olduğu zaman, tanklar, birer istihkâm vazifesi de görürler. Bunu, Almanlar, 1939 da hatırlamışlar, Rus cephesinde, de bu tabii usulüne müraعات etmişlerdi. Şimdi de, Ruslar, sık sık tatbik ediyorlar.

"Moit-Pulk", yani tank, bir kirpi gibi, sırasında, bütünlük, müdafaa kalır, sonra birdenbire taarruza geçer.

Yeni harplerin şiarı, tabii usullerinin, ahvale göre, değişime sidir. Hele, Alman orduları, Rus cephesinde, ölerine pek kuvvetli tank fırkalarını sürdüğünü görüldüktenberi, yeni tabii usulleri yaratmaya mecbur kalmışlar.

Tank fırkaları da, diğer sınıflar gibi, vazifesinin icabına göre hareket eder. Geçen harpte, tanklar, piyadeyi, müessir bir silâh olan mitralyöz atesine karşı himaye için kullanılıyor.

Harpten sonra, her devlet ordusu, tanklara karşı müdafaa toprakları, manialar vesaire gibi usulle düşündürüyor ve bu yüzden tankların artık, işe yaramayacak bir silâh olduğuna hükmedecek kadar ileri gittiler; çünkü, icad edilen yeni silâhlar karşısında, tankların zırhlarını kalınlaştırmaya lüzum, görülüyordu. Bundan dolayı da, ağırlaşarak hareket kabiliyetini kaybediyordu.

Bu mahzurü bertaraf etmek için tetkiklere girişildi. Gözönünde üç yol vardı: Ya daha kuvvetli bir motor kullanmak, yahut ağırlığın azaltılmak icap ediyordu. Yahut da her ikisini birden tatbika lüzum vardı. Bu mühim meseleyi de, miralay dö Gol (Bugünkü General dö Gol) halletti.

Gariptir ki, Fransa, dö Golfün bulduğu bu çareyi reddederken, Almanlar, bu yeni düşünceleri, derhal, tecrübe ve tatbik sahâsına koydular ve bu suretle "tank", diye yeni bir silâh vücutte getirdiler. Tank, artık, bir yardımcı silâh değil, müstakil bir sınıf olmuştur. Çünkü, başlı başına hareket ve harbedecek bir mahiyet almıştır.

Fransızlar, hâlâ, eski fikirlerin de ısrar ediyorlardı: Tank, ileri-

HADİSELER TARİHİ

Bir kolera hatırası

Koca bir şehrin üstünde ondan daha kocaman, görünmeyen, sinsî ve korkunç bir ahtapot... Sayısız kollarmı en gizli ve kuytu köşelere kadar sokuyor; genç, ihtiyar, çocuk, kadim tanımadan ayı zamanında yüzlerce insanın, binlerce insanın başırsağlarına daldırıyor; sıyrıyor, kazıyor, söküyor ve öldürüyor. İşte bence kolera'nın tarifi budur.

Çinde bir şehirde kolera çıkması; günde dört beş bin kişi ölüyor. Biz iki cenazeyi birbirinin yanında veya arada görünce, iğreniyoruz; binalere ölümler evleri, sokakları, meydanları doldurduğuna görmek ne korkunçtür.

Kolera eski devirlerde bütün dünya üzerine vakit vakit çöken bir felâketti; sırrını bilmedikleri için bunu Allahın gazabı sanırlardı; sağlıklarını hastalardan ayırmak, uzaklaştırmak, bile akla gelmezdi; kısa bir zamanda yüz binlerce insan kırılıp gülerdi.

1721 de sefir olarak Parise giden yirmi sekiz Çelebi Mehmet Efendi, gemi ile Marsilyaya varmıştı; zaman o civarda kolera vurmıştı; seksen bin kişi ölmüştü. Hele Hindistan ve Çinde bu hastalık bazı kasabaları, şehirleri, vilâyetleri, bombos brafıyordu. Bu hastalığı chehalet, pislik ve sefalet yaratıyordu. Şimdi hekimlik bu çeşit hastalıklarda bir çoğunun kökünü kazımıştır; çiçek, tifu gibi, kolera'nın da asısı vardır.

Bizde görülen son büyük kolera (1912—1913) dekî Balkan harbindedir. O zaman henüz on yaşlarında bir çocuktum; kolera kelimesini bir yerde okursam veya beldenin iştirimem o günleri deşsetle hatırlarım: İstanbul hastahaneleri, mektepleri, camii ve medreseleri yaralılarla dolmuştu; bunların yaydığı deşset havasını, Rumeliden, düşman zülmünden kaçan on binlerce muhajir artırmıştı; bu zavallıların çektiği sefalet ve ızdırıp tarife sığmaz. Çok geçmeden şehirde kolera salgını başlamıştı. Bazan birkaç gün içinde koca bir ev halkının hepsi ölüyordu; hayvanlar, ağlaşıyor, yükseklik ortaları sarmıştı; sokaklarda ve caddelerde cenaze kafirleri görülüyordu. Büyük bir kesimi de birer kedi veya fare ölüsünü den daha hakir vaziyette kaldırıyordu; kocaman ve fikir kırık kaynayan kireç kuyuları açılmıştı; ölüler yığın halinde oralara atılıyor. Bu kuyulardan bir çoğu da ok meydanındaydı. Kızılay, Bayezit, Sultanahmet gibi meydanlar da, Eminönü gibi kalabalığın en çok görüldüğü yerlere kocaman semaverlerle çay kaynatıyor; gelene geçene veriyordu; çünkü sekersiz çay, başırsağları gevşemektен koruyor; kolera'nın önüne geçiyordu.

Kolera gibi hastalıkları mağlûp eden insanlar, harp hastalıklarını da ortadan kaldırdırlar...

Kadircan KAFLI

leyecek, fakat bir mevzî işgal ettiği zaman,, piyadenin gelmesini bekleyecekti. Almanlar, bu usullü bir intihar adde ediyorlar, tankın, piyadeye muhtaç bulunmamasını istiyorlardı. Almanlara göre, tank süratinin, zırhının ve toprakların himayesinde, düşman mevzîni yaracak, sonra da arkasına kayacak ve ancak, bundan sonra, piyade işe başlayacaktır.

Bu maksat, tamamen, elde edilebilir mi? Tamamile değil, çünkü, istenilen süratle elde etmek için, ağır silâhlardan ve zırhtan fedakârlık yapmak icap ediyordu. Buna imkân bulunamadı. Yalnız, büyük tanklarla beraber, çok süratli küçük tankların kullanılması sayesinde, bertaraf edilemeyen mahzurun azaltılabileceği düşünüldü; küçük tanklar, yıldırmı gibi hücumla geçecekler, nisbeten zayıf mevzileri ele geçirecekler, fazla bir mukavemet karşısında, yerlerini, yetişecek olan ağır tanklara terkedeceklerdi.

Libya hareketinde, bu usul muvaffakiyetle tatbik edildi; çünkü, süratli tanklar, istedikleri gibi hareket edebiliyorlar, düşmanın gerilerine geçebiliyorlar ve ilerlerken de, kaldırdıkları toz bulutlarında, ağır tankları gizliyorlardı.

Şark cephesinde ise, süratli tanklar, Libyadaki kadar, serbest hareket sahâsı bulamıyor. Cephe kademe, kademe, müstahkem olduğu için, tanklar, ancak, cephebedesi istihkâmlara hücum etmeye, onları yarmaya mecbur bulunuyorlar. Böyle iken, tayyare hücumlarını hazırladığı harp sahalarında, çok iş görebiliyorlar.

Yazan: Aleksander Vert

23

Çeviren: Muzaffer Esen

Almanya içersinde Fransız propagandası yapmak vazifesini üzerine alan bu yüzbaşının sözlerine tabii inanmadım. Anlaşlan Parisi Almanya sarmış. Daireye dönünce gazeteye uzun bir telgraf yazdım. Kilişeye gidiyor diye iktidarından şüphe edilen ve bir diktatör olacağı sanılan Veygandı methettim. Bu generalin bu çeşit bir taarruzu daha 1935 de ihtimal dahilinde gördüğümü hatırlattım, Rövi dö Mont mecmuasında çıkan makalelerinden bahsettim. Bugün müttetiklerin Arası geri aldıkları resmen bildiriliyor, fakat şimdiki İngiliz-Fransız-Belçika ordularına dair endişelerim devam ediyor. So nun cenubunda Fransızlar şüphe yokki müdafaaada, halbuki İngiliz-Fransız-Belçika orduları iki kanattan büyük bir tazyik görüyorlar. Birbirinden ayrı düşen iki müttetik ordu birleşerek Almanlara geçici kapasalarlı ne kadar iyi olurdu.

Almanların Abevili zaptettiklerine dair çıkan sayıların doğruluğunu tahkik edemedim. Fakat bu havadış doğrudur sanırım, zira yalan olsaydı Fransızlar şimdiye kadar muhakkak tepkiz ederlerdi. Halbuki bu şehirden Fransız gazetelerinde hiç bahsedilmiyor. Kötu âfâmet.

Gamlenin intihar ettiğine dair sayıları var.

Nadya bana telefon etti. Gidip kendisini görmemi rica ediyor. Birakdığım para yetişmiyor. Fekât ben ne yapayım? Ne de olsa bu Ruslara acıyorum.

İsviçreli söfürümüz gazetecilerden hiç boşlanmayan bir adamdır. Bunu yüzümüze karşı söylüyor:

Siz gazeteciler halkın kafasını doldurmak için para alıyorsunuz, bütün yazdıklarınızı yalan.

Adamağızm hakkı var. Fransız sansürü gazeteciliği namussuz ve

şerefsiz bir meslek haline getirmiş. Şimdi Gamleni methederek yazdığın makalelerden ötürü ben dahi utanıyorum.

PERSEMBE 23 MAYIS

Kunduralarını tamir ettir ettirdiğim kunduracıya gittim. Kunduracının kırmızı burnu üzerinde eski moda gözlükler var. Düşük brykaları pis. Eski dükkânı geçmiş anırlara ait bir manzarayı hatırlatıyor. Raspy bulvarında bir kahveye girip gazete okuyorum. Keri Lis Fransız Hıttelerinin hâlâ serbest gezdiklerinden şikâyet ediyor. Mand dahiliye nazırı oldu. Fakat hâlâ Boneyi deliğe tkmadılar. Gözümlen öntünden bagajlarla dolu yüzlerce otomobil geçiyor, arabaların içinde ağlayan kadınlar var. Gazeteler süt hulisâsınam yalnız çocuklara verileceğini yazıyorlar. Yemek yerken etrafında, şimdi Parisde çıkmaya başlayan Möz isimli Belçika gazetesini okuyan birçok Belçikalılar görüyorum. Kahvenin önünde Brüksel'deki bir icaret firmasının ismini taşıyan bir kamyonet duruyor. Üzerine tebesirle "satıktır, yazlı. Fakat bu yazı çok zaman durmadı. Fransız kısa bir pazarlıktan sonra kamyoneti satın aldı.

(Devamı var)

Sahifeli ve Kesintisiz bir okuma hakkı tarık us
Başlıca yer: Vakıf Matbaası

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Yabancı
Genel	14.00 Kr.	27.00 Kr.
6 aylık	7.50	14.00
3 aylık	4.00	8.00
1 aylık	1.50	3.00

Gazeteye gönderilen Evrak geri verilmez

Dünden Bugüne

Rommel 12 kilometre ilerledi

Mısır cephesinde vaziyet hakkında Londra'dan dün gece şu haber verilmektedir: Rommel 12 kilometre kadar yol almıştır ve 30 kilometre kadar derinliğe olan İngilizlerin mayın tarlasını geçmek istediği görülmektedir. Romel kollarından bir El Alameynin 40 kilometre cenebunda bulunan Elmeynamın şimaline doğru, diğer bir kol doğu şimaline doğru, üçüncü bir kol da Riveyosat tepesine yani şimaline doğru ilerlemektedir. Romel İngiliz zırhlı kuvvetlerinin küllü zısmını arar gibi görünüyorsa da şimdiye kadar büyük bir savaş olmamıştır.

Askeri muharrirlerin müteakkinde, general Montgomerynin tank taburlarını itiyat olarak elde tuttuğu ve Alman zırhlı alayları topçu ile tayyareler tarafından sarılmaya kadar bunları muhafaza etmeye devam edeceği yolundadır. Müttefiklerin 6 Hbrelik toplara 130 tane ve daha başka toplara bol sahip oldukları bu sırada en mükemmel tabiiye düşmanı çok kuvvetli olan müttefik müdafaa mevzilerine çarparak yıpranmaya mecbur olmaktadır.

Merkeze başlıca İtalyanlardan teşekkül eden kıtaların yaptıkları taarruz püskürtülmüş, düşmana ağır kayıplar verdirilmiş ve tekrar edilmemiştir. Romelin ilerlemeğe başladığı ilk iki gün kıtaları Afrika'da şimdiye kadar hiç görülmemiş şekilde şiddetli bir bombardmana tutulmuştur. Hava da gayet büyük bir muharebe cereyan etmiş, 50 tane Messerschmit 109'un refakat ettiği 40 stuka tayyaresi El Alameynin taarruz teşebbüsünde bulunmuştur. İngiliz uçakları bu tayyareleri durdurmuşlar ve bombalarını bırakmaya mecbur olmuşlardır. Bu suretle bırakılan bombaların çoğu Alman kıtalarının üzerine düşmüştür.

Harekat hakkında Kahireden de şu malumat verilmektedir:

Savaşlar devam etmektedir. İngiliz kıtaları cenup kesiminde en şiddetli mihver hücumlarına karşı koymaktadır. Mihver faaliyetinin en ölümcül olduğuna dair burada henüz malumat yoktur. Sekizinci ordunun küllü kuvveti çok önemli unsurlarla mücehhez İngiliz kıtalarının müteşekkilidir. Tebliğde zikredilen savaşlar bölgesi mihver zırhlı kuvvetlerinin Riveyosat tepesine doğru bir miktar ilerlediklerini anlatıyor.

JAPONYADA İSTİFALAR:

Japon hariciye nezaretinin, Sarı Asya servisi direktörü Yamamoto istifa eden Harışikonşinin yerine hariciye nazırlığı muaviniğine vekâleten tayin edilmiştir. Japonyan eski Çin sefirlerinden Higoru Kavago, hariciye nezaretinde ki vazifesinden dün akşam istifa etmiştir. Mütaleasını söylenen istihbarat bürosunun sözcüsü Harı bilhassa demirler ki: "Togonun zırf şahit sebeblerle istifa ettiği size temin ederim. Bu istifa ne yeni büyük Asya nazırlığına kurulması için ne de Japonyanın tayyaresi ile alakadardır. Başvekil hariciye işlerini ne zamana kadar bahşesinde bulunduracağını bilmiyor. Fakat bunun muvakkat olduğunu söyleyebiliriz."

İmparatorun Togoyu Ayan azalttığına tayin ettiği dün akşam öğrenilmiştir.

Domei ajansının bildirdiğine göre, başvekil Tojo aynı zamanda harbıye ve hariciye nazırlığını da yapmaktadır. Onun bu işinde bu iki nazırlığın bir kişi üzerinde toplanması muvafık görülmemiştir ve hariciye nazırlığına bir başkasının tayini kararlaştırılmıştır. Yeni hariciye nazırı aynı zamanda teşek-

Jül Karolyi öldü

(Baş tarafı 1 incede)

di yetiştiren tayyareyi ve içindekileri kurtarmaya çalıştılar. Kurta ma işine gece projektörlerin aydınlightı devam edildi. Şu saate kadar henüz hiç bir şey bulunmadı. Budapeşte, 3 (A.A.) — Nalb Hortinin damadı kont Jül Karolyi dün bir tayyare kazası neticesinde ölmüştür. Macar havacılık birliği reisi olan kont Karolyi kendi arzusuyla hava ordusunda bir hizmet almıştı. İçinde öldüğü tayyare çarşamba günü ikinci vakti saat 5 saatlarında Tunaya düşmüştü. Kont Karolyi 35 yaşındaydı. Karısı Paullette Horti iki sene evvel vefat etmişti.

Ankara İzmir bisiklet yarışı

İzmit, 2 (A.A.) — Yarışı takip eden muhabirimiz bildiriyor: Ankara İzmir bisiklet yarışının gördüncü kısmı olan Adapazarı-İzmit-Yalova etapının 50 kilometre, ilk yarı konağı olan İzmit'e ilk olarak Ankara'dan Orhan Suad girmişti. Bu etapın ikincisi 15 metre farkla Ankara'dan Ay Doğmuş, üçüncüsü de İstanbul'dan Muzaffer'dir. Sapanca ve İzmir ilk giren Orhan Suda, Sapanca belediyesi tarafından bir dolma kalem, İzmit belediyesi tarafından da bir saat bediye edilmiştir.

Bir izah

1 Eylül tarihli nüshamızda un satışının yakalandığını yazdığımız Tan fransızın Divanyolundaki (Tan) b. rek ve pasta fırını sahibi olmadığımızı tazvih ederiz.

külli düşünülen büyük Asya nazırlığını da üzerine alacaktır.

ŞARK CEPHESİNDE:

Şark cephesindeki muharebeler hakkında Alman tebliği diyor ki: Anapanın doğu cenebunda Alman ve Roman kıtalarının ileri hareketi tahkim edilmiş dağı mevzilerinde kendini şiddetle müdafaa eden düşman karşı devam etmektedir. Stalingrad önünde taarruz şiddetli savaşlardan sonra daha başka top rak kazanarak temin etmiştir. Şehrini şimalinde Volgaya kadar ilerleyen hitler teşkili düşmanın çok büyük kuvvetlerle teşebbüs ettiği müteaddit karıştı taarruzları püskürtülmüş, Volga üzerinde uçaksavar bataryası 500 tonluk bir motörlü gemiyi batırmıştır. Astaganın cenebunda Volga halkında bir keşif uçağı bir Sovyet sarmış gemisini bombalayarak batırmıştır.

Kaluganın batı cenebunda ve Rijevo bölgesinde Sovyetlerin müteaddit mevzili taarruzları püskürtülmüş ve topçu ateşi ile Alman uçaklarının taarruzları toplulukları tahrip etmiştir.

Ladoga gölünün cenebunda düşmanın yaptığı mükerrer taarruzlar düşman kuvvetlerinin hissedilir kayıpları ile yarı kalmıştır. Göl üzerinde bir Sovyet torpido muhrıbjı bombalara batırılmış ve iki taşıt hasara uğratılmıştır.

Savaş uçakları gece gündüz Moskova'nın doğu şimalindeki önemli demiryolu merkezine hücum etmişler ve burada infilaklar ve yangınlar çıkmıştır.

Dün gece Sovyet uçakları doğu Prusya toprakları üzerinde bir akın yaparak ezümlü Varşova şehrinin ikametgâh mahallelerine hücum etmişler ve burada birçok yangınlar çıkmışlardır.

Sovyet ögle tebliği içinde ise deniliyor ki:

Stalingrad'ın batı şimalinde Ruslar mihver hücumlarını püskürtmüşlerdir. Bir kesimde Almanlar Rus müdafaa hatlarına derinliğine girmişler fakat ilk mevzilerine çekilmek mecburiyetinde kalmışlardır. Kleşkaya bölgesinde Rus devriyeleri bir İtalyan piyade bölüğüne yoketmişlerdir. talingsradın doğu cenebunda bir gedik açmış olan Alman tanklarıyla şiddetli bir savaş yapılmakta olduğu haberi veriliyor. Ruslar yeni müdafaa mevzilerini sağlamakta ve mihver hücumlarını püskürtmektedirler.

Batı Kafkasyada Krasnodarın cenebunda Ruslar inadlı bir mukavemetten sonra meşkin bir mahalden geri çekilmişlerdir. Doğu Kafkasyada Prokladnya bölgesinde övvel kıtaları müdafaa savaşlarına iştirak etmişler ve mihver piyadesinin hücumlarını püskürtmüşlerdir.

Batı cephesinde Sovyet kıtaları müteaddit meşkin mahalli işgal etmişlerdir.

Rus Japon münasebatı

Asahi gazetesi ne diyor?

Tokyo, 3 (A.A.) — Asahi gazetesi "Değişmez siyaset," başlığı altında yazdığı bir makalede, Hariciye Nezaretinden istifa etmiş olan Tojo'nun faaliyetinden bahs ederken diyor ki:

"Togo, Büyük Asyanın kurulmasından evvel akdedilmiş olan Japon - Sovyet paktının bitirilmesi için tazyik etmiş olduğunu söylemiştir. İki menleket arasında münasebetlerde en ufak bir değişiklik yoktur..."

İngilizler Mısır hükümetinin Sudana taşınmasını istemişler

Kıral Faruk taziyk ediliyormuş!

Vişi, 3 (A.A.) — Kahireden alınan bir habere göre, İngilizler Kral Faruğu hükümeti Sudana nakletmesi için tazyik etmektedirler. Zannedildiğine göre, Churchill son seyahatinde bizzat Kral yanına bu hususta teşebbüs bulunmuştur.

Şark cephesi

(Yazısı 3 üncüde)

ve motörlü kuvvetlerle çarpışmışlar, 150 tanktan 30 unu tahrip ettikten sonra yeni mevzilere çekilmişlerdir. Tebliğe göre, bu Rus ricati, Alman tanklarının Rus müdafaa hatlarını derinlemesine, yurdularından ve işçiyer nüfuz etmelerinden iberi gelmiştir.

Ruslar, Stalingradın şimali tarafında mevzilerini sıkıca tutmaktadır. Almanların insan ve malzeme bakımından kayıpları büyüktür.

Kleşkaya bölgesinde İtalyan kuvvetlerini yendikten sonra Don nehrinin garp sahiline geçmiş olan Rus kuvvetleri, kazandıkları ara zıylı genişletmektedir.

Merkez Kafkasyada şimdilik Alman ileri hareketi durdurulmuştur. Fakat batı istikametinde Alman ilerleyişi devam ediyor, Ruslar, Novorosiskiye ilerlemekte olan düşmanla şiddetli ardet muharebeleri yapmaktadırlar. Kazaklar yaptıkları bir baskında 1000 Alman öldürmüşlerdir.

Voronoz cephesinde, Don nehrinin garbına geçmiş olan Ruslara karşı Almanların yaptıkları mukabül hücumları, Rus tebliğine göre tardedilmiştir.

Rijevede Rus baskısı devam ediyor, İngiliz ve Rus kuvvetleri, Almanyanaya akınlarını şiddetlendirmişlerdir. İngiliz tayyarelerinin Sar bölgesine yaptıkları akın muvaffakiyetli olmuştur. Rusların Varşovaya yapmış oldukları akın, esasında 54 büyük yangın çıkmış Alman kurmay heyetinin işgal ettiği piyade şimendifer istasyonunda şiddetli infilak olmuştur.

Moskova, 2 (A.A.) — United Press: Krasnya Svezta gazetesinin bildirdiğine göre, Almanlar Stalingradın cenup batı yakınında müthiş bir hücumu geçmişler ve gürlerce süren şiddetli çarpışmalardan sonra Sovyet mevzilerini yarmışlardır. Bu müdafaaı fevkalade zor bir duruma sokmaktadır.

Moskova, 2 (A.A.) — United Pressin muhabiri bildiriyor: Stalingradın cenup batı civarlarını müdafaa eden Sovyet kuvvetleri 48 saatte döndüncü defa olarak yeni mevzilere çekilmek zorunda kalmışlardır. Stalingradın tehdit eden hayatı tehlike saatte fazlaşmaktadır. Sovyetlerin nevidane gayretlerine rağmen büyük sayıda Nazi zırhlı kuvvetlerini cenup batı müdafaa hatlarını varmış olduğu bildirilmektedir.

Stalingradın şimal batısındaki cephe Almanlar-Sovyet hatlarını yermek ihtimali ile hücum etmektedirler.

Sovyet kuvvetleri Stalingrad muharebesinin yeni bir buhranı, sefihaya girmiş olduğunu kabul etmektedirler.

Berlin, 3 (Radyo) — Askeri kaynaklardan öğrenildiğine göre, Alman kuvvetleri Don nehrinin doğusunda bulunan Kalac şehrini, birkaç gün evvel şiddetli so-

Mısır cephesinde

(Baş tarafı 1 incede)

Londra, 3 (A.A.) — El Alameynde büyük miyasta çarpışma olduğuna dair hiçbir haber yoktur.

Pazartesi gecesi müttefikler düşmandan esir almışlardır. Kahireden alınan bir haber, dün cephinin sakin olduğunu söylemektedir. General Montgomery "Düşman kuvvetleri hiçbir müdafaa hatlarına zül fuz etmiş değildir," demştir.

Vişi, 3 (A.A.) — Zannedildiğine göre, Mareşal Rommel İngiliz kuvvetlerini cemuptan çevirmeye çalışacaktır. Şimdi, Alman zırhlı kuvvetleri hafif İngiliz öncü kuvvetleri hattını yararak asıl müdafaa hattına varmış bulunuyorlar.

İzmitte çok acı bir hadise

İzmitten bildirildiğine göre, İzmitte çocuklarını sünet ettirmek için gelen polis Kemal, elektrik cereyanına kapılarak ölmüştür.

Polis Kemal 4 çocuğu için sünet düğünü yaparken gece en neşeli bir zamanda bahçeye de elektrik vermek istemiş, bir ampul alarak bahçeye asmak üzere harekete geçmiştir. İşte faciia bu esna da vuku bulmuş, zavallı adam, misafirlerine sen bir gece yaşatmak istilerken cereyana kapılarak pek feci şekilde derhal ölmüştür.

Bedbaht babanın cenazesi mezarla ve göz yaşları arasında kaldırılmıştır.

Ajanın bir tavizi

Ankara, 2 (A.A.) — Anadolu Ajansının 18 Ağustos 1942 tarihli bülteninde sterling gurupu dahii memleketlerden Türkiyeye schven 1. 1. 1942 tarihinden 30. 6. 1942 tarihine kadar yapılmış olduğu bütçülen 86 milyon Türk liralık ithalatın 1. 4. 1942 den 30. 6. 1942 ye kadar geçen müddet zarfında yapılmış olduğu anlaşılanndan keyfiyet tevizlenmektedir.

Peynir fiyatları

Peynir komitesi, dün ticaret müdürlüğünün reişliğinde toplanmıştır. Ticaret müdürü, fiyatların için yüksek olduğunu sormuştur. Komite azasının verdiği cevaplar kanaat verici mahiyette görülmediğinden peynir fiyatları hakkında tetkikler yapılacaktır. Yağlı, beyaz peynirin perakende kilo fiyatı dün 150 kuruştur.

Poliste terfiler

İstanbul kadrosu yeni elemanlarla takviye edildi

1941-42 senesi Polis Enstitüsünü ikmal ederek komiser muavinliğine terfi eden polislerimizden İstanbul'dan terfi edenlerin isimleri şunlardır:

Fehmi Göde, Muammer Akol, Hüsnü Gümsöz, Ömer Rifat, Tüzin, Hasan Ar, Mahmud Özyigit, Emin Özkaner, Hilmi Aksoyer, Ziya Ayanoğlu, Besim Giray, Necip Tural, Dursun Eren, Resad Tanüren, Eyüp Türker.

Bu yeni komiser muavinlerin den yalnız Dursun Eren Karşı tayin olunmuş, diğerleri İstanbulda bırakılmıştır.

Başkomiserliğe terfi edenler: Mehmed Sükrü Akın, Ankara'ya, Seyhan'dan Halil Yüksel İstanbul'a, İbrahim Ök terfian İstanbulda bırakılmıştır.

Komiser olan komiser muavinleri: Abdülkadir Uğural, Sükrü Uras, Mehmed Ertem, Ahmed Hamdi, Kıvıç, İsmail Altınay, Arif Durmanlı, Cemal Tolunay.

Bunlardan başka İstanbul kadrosuna 4 baş komiser, 6 komiser, 4 komiser muavini verilmiştir ki, isimleri aşağıdadır:

Hakkâri başkomiseri Refik, Kocael başkomiseri Kâzım, merkez cenbeşkomiser Rıflıtlı, Urfa başkomiseri Rahmi, Tunceli komiseri Mustafa, Eskişehir komiseri Caffer, Bursa komiseri Abdülkadir, Ankara komiseri Nuri, Çoruh komiseri Cemil, Eskişehir komiseri muavini Sedad, Tunceli komiser muavini Ali, Manisa komiser muavini Yusuf, Ankara başkomiseri Avni, merkezden komiser muavini Fuad.

Şark savaşlarından sonra zaftayılmışlar ve bu şehri almakla Stalingrad garbindaki Rus müstahkin bünyesinde en kuvvetli direğini yıkılmışlardır.

UNUTMAYINIZ

İtiraf edilemiyen kötü huy

İnsanlar, kötü huylarını bilirler ve hattâ birçoklarını itiraf etmekten dahi çekinmezler. Onlar da bilirler ki bu kötü huylarından iyilik değil, daima fenalık görmüşlerdir.

Gene bir çok insan biliriz ki kötü huylarından irade lerinin kuvvetile kurtulmuşlardır.

Ne yazık ki, dünyada bir tek kötü huy itiraf edilemeyecek kadar kötüdür. Haset.

Hasut adam, bunu itiraf edemez, fakat isterse, bu kötü huyundan kurtulabilir.

Hasedin dibi delik bir tasarruf sandığı olduğunu bilmek, yalnız bu fena itiyattan kurtulmaya çalışmak için kâfidir.

Kısa sütun

(Baş tarafı 1 incede)

meler türkçeye saldırmak. Gıya dilimiz bir çaydır ve bütün frenk sözleri bir inek sürüsü... Vaktile şairin dediği gibi:

Cemzarı bekada
Otlam gezsin Tusun paşa!

Karikatürler yapılır, radyo dinletilir sinirler, gazeteler yazar. Fakat sevdiğimiziz tutumu asla değışmez. Tekmil yurtda özlü, açık ve duru bir türkçeye kavuşma hasreti belirmişdir. Ancak "Çevirgenlerimiz," bu alanda duyulu görünmüyor! Çocuklara, gençlere, tercüme diye sürülen nice yazı, tam bir iç izünlüsü oldu. İnsan şaşıyor; güve hücumuna uğramış bir kumaş haline gelen eserini müellifine mi, harap olan yazısına mı acımaz? Yoksa okuyucuların kulağına bulanlık ve buluşuk bir mayı halinde dökülen şivesi bozuk türkçeye mi merhamet etmeli? Doğrusu hazin şey... çünkü kağıt, mürekkep, suşuz ve zavallı okuyucunun zıyan olan zamanı... Evet, evet bunların hepsini teccastlere düşünmeğe yer vardır.

Acaba tercüme, müteerriflere pek az para mı veriliyor? Böyle bir suali sormak yerinde olur. Ortaya bir kitap sürüp, ondan ne bahasına olursa olsun mümkün olduğu kadar fazla kâr sağlamaktan başka düşünceyi olmayan tabiiyet yok değildir. Bunları hep tanırız. Fakat ben şahsen bazı yerlerde, "mütercim," diye kullanılan kimselere verilmiş görüldüğüne şaşım. Çünkü — nasul söyleyeyim — cehlin bu kadar pahalı, ya satın alındığını hiç işitmemişimdir.

Söze son vermeden evvel, düşünce lerimizi sıraya koyalım:

Türkiye İrfanının şimdiden sonra, en temelli davalardan birji tercüme bahsi olmuştur. Nitekim bu hakikat, münakaşa alanından çıkarak, resmi dükkahtan de konularından birini teşkil etti. Lâkin maarifin bastıracağı eserler ne olursa olsun, bunlar hergün piyasayı saran çevirme kitapları nispetle bir sayı üstünlüğü gösteremez. Şu halde, Türkiye'nin ve türkünün namusu ve şerefi namına en büyük ödevlerden birji bizzat tabiiyetle mütercimlere düşüyor demektir. Kendilerinden yurdun kültürü faydasına olarak rica ederiz. Basacakları eserlere ve türkçe karşı biraz daha özenli ve saygılı olsunlar; çünkü kendilerinin geçirdiren ve zengin eden kaynak mülletir. İrfandır. Oanın için, o temiz kaynağı kirletmemek herkese borçtur. Mütercimler ve basıncı başta gelmek şartı ile: Türkçeye saygı!

Fazıl Ahmet AYRAÇ

KÜÇÜK HABERLER

* Bir müddet tenberi şehrimizde bulunan parti genel sekreteri Memduh Şevket Esenalı, dün akşam Ankara'ya dönmüştür.

* Apullu Şeker fabrikası 30 ağustosta yeni, kampanyasına başlamıştır. Fabrika müdürlüğü, 23 ağustostan itibaren yeni mahsul pancarı mübayaaya başlamıştır. Kantar memurlarınca yapılan mübayaaya bir taraftan fabrikaya sevkedilirken diğer taraftan hararetle faaliyete devam edilmektedir. Yakın mntakalardaki pancar müstahşilleri ise mahsullerini bizzat kendi vasıtaları ile fabrikaya götürmektedirler.

* İstanbul emniyet direktörlüğü binasında bir lokanta açılmıştır. Burada her ögle vakti, istiyenlere 40 kuruş mukablinde üç türü yemek verilmektedir.

* Toprak mahsulleri ofisi, firmaların günlük ihtiyaç karşılayacak miktarı tarda fazla vermiştir. Bu stokun arttırılmasına da çalışılmaktadır.

DÜNYA DÖNÜYÖR

İrlandanın yarısı, aynı memleketin yarısını gözlüyor

Bilirsiniz ki, İrlanda iki parçadır. İngiltereye tabii olan şimali İrlanda ve tamamen müstakil olan cenubi İrlanda. Bu iki memlekette İngiliz imparatorluğunun bir cüzüdü, aynı imparatora tâbidir fakat buna rağmen aralarında anlaşmazlıklar var. Müstakillik İrlanda şimali İrlanda mükemmeli bir cesus ve sabotaj şebekesi olmuştur.

Amerikalıların deniz katargâhı şimali İrlandada Londondur. Burası bir körfez kıyısındadır. Bu körfezin bir kıyası şimali İrlanda'ya aittir, buraya casuslar giremez. Fakat öteki kıyası bitaraf olan cenubi İrlandadır, hınaaleyken cenubi İrlandada bulunanlar körfeze giren ve çıkan Amerikan gemilerini kontrol edebilirler. Mütte, fikler de buna mani olamazlar.

İki İrlandada birbirine zıt olan başka hususiyetler de vardır. Şimali İrlanda büyük Britanyanın yanında harbeliği için receleri karamlıklara gömülmüş. Fakat cenubi İrlanda bitaraf olduğu için işık söndürme mecburiyeti yoktur. Bu suretle körfezin bir kıyası karanlık, öteki kıyası pırl pırl yanar.

Şimali İrlandada gıda vesikası tâbidir, cenubi İrlandada vesika yoktur. Böyle olduğu halde şimali İrlandalılar bol ekme ve kömür bulmaktadırlar. cenubi İrlanda bilhassa bu iki maddeden mahrumdur.

Şimali İrlandada yaz saati tâbiği okunur, cenubi İrlandada olunmaz. Bu ayrılık askerlik bakımından da görüp neticeler vermektedir. Mesela cenubi İrlandalı İngiliz ordusunun da gönüllü olarak çalışabilirler. Fakat İngiliz askeri üniformasıyla öz yurtlarına girerlerse derhal gözaltına alınırlar ve tecrit kampına gönderilirler.

İngiliz harp gemileri İrlanda kıyılarına korumak için açıkta nöbet bekleyebilirler. fakat cenubi İrlanda limanlarından birine girerlerse derhal silâhdan tecrit edilir. Bir İngiliz tayyaresi yanlışlıkla veya kaza neticesi olarak serbest İrlanda topraklarına girerse derhal enterne edilir.

Daha garibi var: Şimali İrlandaya giren her yolcuya bir broşür verilir, bu broşürde hangi siyasî iktisadi ve icimal sebepler yüzünden iki İrlandanın birleşemediği izah olunmaktadır.

İki yüz sene aramızın iken

Evvel.. Panamada, iki yüz sene denberi aranan bir hazine vardı. Bu hazine, nihayet, bir tesadüfle ele geçti.

Üç serseri Panama devleti dahilinde bulunan Şiriki eyaletinde Piedra Kanela mevkiinde, derin bir mağara görmüşler. Bunun için girenler yürümüşler, böylece bir mahzene girmişler ve burada, eski İspanyol krallığına ait altın külçeleri bulmuşlar.

Panama hükümeti, bu işe el koymuş.

Aranan hazine, 3 milyon dolar kıymetinde bulunan 120 tane altın külçesidir. Bu altın külçeleri, vakıtle İspanyollar tarafından cenubi Amerika istilaya uğradığı zaman, İspanyadan getirilmiş. Yalnız, külçelerin hepsi, bulunmuş mu, bulunmamış mı, bilmiyoruz.

Misralardan
İlhamlar

Fransa faciası

— Mansur Tekin'in tercümesi münasebetle —

MENİYET tarihine velinimetlik etmiş olan Fransanın yenilşi bir facia oldu. Yalnız kendisi için değil, Fransayı sevenler için de...

Dünyaya medeniyeti, beşere hürriyeti veren, Dantonları, Marala, Robespierleri, Jan Darıkları ile, söhretleri dünyayı kucaklayan fikir ve sanat adamlarının en büyüklerini yetiştiren Fransa niçin mağlup oldu? Fransayı, bugünkü müzehir ve perişan hale kimler getirdi? Fransız çocuklarımızın aç, sefil ve zavallı bir halde yollara düşmesine kimler sebep oldu? Fransız analarını, Fransız babalarını kimler ağlattı?

Fransa, harp tainin amansız cilvesiyle mi mağup oldu? Fransayı Almanya mı yendi? Yoksa, Fransayı, Fransalı mı yendirdi? Bu soruların cevaplarını vermeğe çalışınlar çok oldu. Bunların bir kısmı, Fransayı, Fransanın mağup ettirdiğini söylediler ve yazdılar.

Bu iddia doğru mudur? Hayır. Fikirimizce bildiğimiz, sevdiğimiz - rametli Abdullah Cevdetin tabiriyle - ruhumuzun anası Fransayı, Fransız çocukları, Fransanın evlâtları değil, her nasılsa Fransanın harimine sekulan, Fransız dostu, Fransız tebaası sayılan birtakım sahte, uğursuz, satılmış, mendebur, soysuz ve mayası bozuk herifler yendirdi. Burial, Fransayı rahat bırakmadılar, faziletli bozmağa uğraştılar, yirmi yıl, Fransız vatanseverliğile, Fransız faziletli ile, Fransız çocuklarımızın cesaretleriyle alabildiğine eğlendiler.

Böylelikle, birçok ideolojileri - müsbet veya menfi olsun - defnere etmeğe muvaffak oldular. Fransız umumi fikrini, memleketteki siyasi akideleri bozdular, müsbet kafaları zehirlediler, sosyal meslekleri ve nizamları, İrka prensiplerini tereddide uğraştılar. Şu ve bu komünizmaları Fransayı içinden yıkmak için ellerinden geleni yaptılar.

Fransada nazılık, bunların yüzünden defnere oldu. Fasistik bunların tahrikatıyla tereddide uğradı, soysuzlaştı. Moskova komünizmasının vatanseverliği Fransada defnere oldu. Ve bütün bu mesleklerin çarpışması arasında bunları Fransa, çatır çatır yıkıldı.

Hakkıya; sudur: Fransayı, Fransızlar değil, yabancılar, içtimai mesleklerin çarpışması yıkmıştır. Fransa faciasını, yabancı unsurlarla birtakım vatanseverler hazırlamışlardır.

Bu facia hazırlayan başka sebepler de vardır. Bu sebepler nedir? Nasıl doğmuştur bunlar?

Birçok muharrirler, fikir adamları, siyasiler, bu sorguların cevaplarını vermemişlerdir. Bu mevzuları inceleyen her hayli kitap da çıktı. Fakat, bu kitapların en özünü, Fransız akademisi azamından (Andr Maurois)ın yazdığı (Fransa faciası) adı eseridir.

Muharrir, kadiseslerin içinde yaşadığı, dünyanın en büyük devlet ve siyaset acılarıyla dostluğu olduğu için, Fransanın mukadderatı üzerinde hangi devletlerin alaka ve tesiri olduğunu görmüş, bu hususta konuştular yaparak kitabını yazmıştır. Ve eserin en büyük kıymeti, bunlara dayanılarak yazılmış olmasındadır. Kitapta, Çorçill, Alman ve Fransız münasebetlerine dair söylediği sözlerden başka, savaşta karışmış bazı şöhrerlerin portreleri de eklenmiştir. İngiliz başvekil, Fransanın hastalığı ve zaafını; birtakım umumi fikirlerini dışına kalatacak derece derecede belirtiyor.

İkinci dünya harbinin Alman - Fransız savaşına ait en kıymetli vesikallerden biri olan bu kitabı dilimize çevirdiği ve Türk okuyucularına cidden faydalı bir eser kazandırdığı için, kıymetli fikir adam. larımızdan Mansur Tekine teşekkür etmeği bir borç biliyoruz.

Gönderdiğiniz kitap geldi
Etkârına abt tab geldi.

LAEDRI

"Salamon,, adalarının işgali

(Bastırarı 2 ncide)

Nitekim şeref ve tarih meselesinin de mevzu bahis olduğu bu hakarete her iki taraf da çok çetin, ve şiddetli hareket etmektedir. Japonya takviye çıkarmasına teşebbüs etmek ve ikinci Salomon deniz muharebesi adile söylenecek şiddetli bir deniz muharebesine de katılmak suretile işe layık olduğu ehemmiyeti verdiği göstermiştir. Fakat bütün bunlara rağmen işi bu defa sağlam tutan Amerika, aldığı tertibat ve işin içine soktuğu kuvvet ile düşmanın da zaif tarafını yakalayıp maksadına ermek üzeredir.

Hasılı Japonya bir taraftan Amerika diğer taraftan da İngiltere'nin himayesi altındaki topraklarını silip süpürürken, sıra Avusturyalya gelmiş ve onun etrafındaki adaları da işgal etmiş, böylece Avusturyalya da işgal veya hasımları için istifade edilemez hale getirmeye hazırlandığı bir sırada Ameri-

kalının Salomon adalarını işgal etmek suretile işe başlamaları ve böylece Avusturyalya etrafına kurulan çemberin kırılması ve onun tehditte kurtarılması ve hattâ bu işgaller dolayısıyla Avusturyalyanın dahilî siyasetinde muhaliflerin baş kaldırılmalarına önüne geçilmesi. İngiltere hesabına olduğu kadar Amerika hesabına da doğru bir hakarettir.

İşgal ettiği topraklardan askerî ve iktisadi bakımdan istifade etmek için henüz hazırlıkta bulunan Salomon için Salomon adalarının elden çıkarılması, mâlî, iktisadi, siyasi ve askerî hasılı her cihetten mühim bir kayıptır.

Salomon adalarının işgalle Avusturyalya etrafına konan coğrafî gedik açılmıştır ki, bu gedigin Avusturyalyayı çevreleyen diğer adaları ve askerî ablukada mühim bir gedik açmak suretile genişletilip ablukasının kaldırılacağı da ümit e-

Bu ihtilâl 25 Temmuzdan beri hazırlanıyordu. 30 Temmuzda Dantonun idaresinde bulunan Pale ruvayal belediye subesi bütün Fransızlara bir beyanname neşretmişdi. Kısa, basit fakat canlı bir beyanname.

"Fransa kralını değil Fransızları tehdit ediyor. Zengin, fakir, yüksek, alçak, namuslu ve namussuz bütün Fransızları Fransayı müdafaa için çağırıyoruz." Bu beyannamenin nesrinden sonra 10 gün daha kral tahtında oturdu. Fakat bize kalırsa Fransız cumhuriyetinin ilanı 30 Temmuz 1792 dedir.

1 Ağustosda Pale ruvayal belediye subesi ikinci bir karar verdi: Millet meclisine yazıyla bir müracaat yaparak krallık genelkurumunun ve kral muhafız alayının lağvını istedi. 3 Ağustosda Danton belediye reisine müracaat ederek 48 ihtilâl gurubunun müşterek bir toplantı yapmasını teklif etti. Bu toplantıda 48 ihtilâl kulübü reisi müşterek bir beyanname yazarak kralın Fransız tahtından çekilmesini istedi.

Bu tarihe kadar Fransız ihtilâlî daha ziyade bir Paris ihtilâlidir. Fransa aşağı yukarı bir seyirci vaziyetinde kalmış ses çıkarmamasıyla ihtilâle dost olduğunu göstermiştir.

2 Ağustos günü büyük ihtilâle Fransanın resmen karıştığı gündür. Marsilyadan gelen 600 Marsilyalı kurala saraya hücum etmeye hazır olduğunu, dış düşmandan evvel içerdeki düşmanı yok etmek lazım geldiğini Dantona bildirmişti.

Kral bu hazırlıkları görüyor, fakat almış etmiyordu. Neye güveniyordu? Parise doğru yürüyen düşman ordularına mı? Yoksa Fransızların kalbinde var sandığı sevgiye mi?

Bunu kestirmek mümkün deyildir. Fakat muhakkak olan bir nokta var: Kral taraftarları ötede beride ihtilâl ezeceklerini, ihtilâlî simalarını yok edeceklerini söyleyip duruyorlardı.

Millet meclisi şaşkına dönmüşdü. Kralı tahttan indirmeye cesaret edemiyordu. Bunun için de ileriyeye sürdüğü mazeret şu idi: Kral tahttan indirecek sebepler ana yasadadır. Bu sebepler arasında düşmanla iş birliği yapmak yazık deyildir. Şu halde kral tahtından indirmeye hakkımız yok.

Danton bütün ihtilâlî hazırlıkların bitirdi ve Parisden ayrıldı. Bu ayrıma daha sonra Dantonun

diğer:

Esasen Japonların yaptığı ve sırayla fakat aksi istikametten başlamak suretile Amerikalıların da ceniuptan itibaren bütün adaları birer birer işgal ederek tekrar Japonya etrafına yeniden iktisadi ve askerî çemberler konulması ve bu işe şimdiden başlanılması da lazıma ve zaruridir.

Japonya, bir ada devleti bulundukça onunla yapılan bu harbin kazanılması da onun deniz üzerindeki ticaretini yani can damarlarını kesmeye mâlûf hareket ile onu dış köktürmekten başka da çare yoktur.

G.

Küçük Cemil DEĞİLDİR

- 54 - Nakleden: Muzaffer ESEN

mak istedi.

— Kemal, canı sıkılmış bir tavırla oğlunu azarladı:

Cemil, etrafında sardıkları, bilhassa zerafet taşıyan derken devirdiği çamların karşısında nazigane bir, sabır gösteren, ümidi bitiren münebbesiz bir çocuktu.

Sabri, Ümidin gözlerini hâlâ ayırmamıştı. Hafifce, hattâ biraz müsteziyane eğilerek:

— Bayan Ümid, dedi, Muvaffakiyetlerinizi tebrik ederim.

Ve sonra gayet hızlı bir şekilde:

Naimeye, dönerek büsbütün başka şeylerden bahse başladı.

Yemekten sonra Ümid, kahveyi dağıttı. Bu gece tarasede oturmak hiç kimsenin akına gelmiyordu.

İnce bir yağmur yağıyor, uykuda biraz evvel köpüren, rüzgâr, bu ilik damlaların, serin darbeleri

altında gittikçe sakinleşiyordu.

Gök ağır bir kuruşunı renkle almış, güreşin battığı durğun sahada üzerinde bir kaç yarığundan yer yer yarın açıklıklar ancak görünüyor.

Hazırlanan programa göre, erfeşi sabah saat altıda hareket kararını vermiş olan Feride Cemil, bu yağmurlu gittikçe artan manasına rağmen niyetlerinden vazgeçmemiş'er, bisikletlerini muayene etmek üzere dışarıya çıkmışlar.

Küçük Sabri de, babasının arzusuna rağmen bu seyahate istikrarlı bir şekilde çok istihlal davramıyor ve bu hissini tazyikli altında o da onlarla beraber dışarıya çıkıyor.

Bayan Naime bu seyahate hâlâ razı olmamıştı.

— Hava çok fena... Ben çocukların hesabına endişeye düşüyorum, bu gezinti bu şartlar içersinde denize düşmüş, gibi sıkı sıkı ilanlamak.

İhtiyar kadın bir taraftan da hayâlinde canlanan üsütücü marzaranın tesirile yün şalına sını-

sı sarılıyordu.

Sabri, siz yarın değilse bile bu akşam mutlaka burada kalacaksınız, değil mi?..

— Sabri içindeki arzuya yetmişmedi.

— Mümkün değil... Bu hususki emirlerimi verdim. Süfin be-nimâk üzere Mudanyaya gelece-tir... Yarın hareket edeceğim. E-nam da Karakayada bir arkadaşla randevum var. Otomobil me saat onda gelip beni almış-tenbîh etmişim.

Kemal'in karısı o vakta kadı- -hic âlakadar görmediği halde, birdenbire sordu:

— Bizi böyle anımsız ne ka-zaman işin terk ediyorsunuz?

— Vallahi ben de bilmiyorum Belki on beş gün... Belki bir s-

— İzininiz ne vakit bitiyor?

— İli teşrinin on besinde zifeme gireceğim.

— Ne kadar da az kaldı, Naime acıdı:

— Dör aydan fazla İstanbul kalabilmek de bir şeydir!

(Devamı t)

Tarihin büyük davaları

Danton davası

- 4 -

Toplayan: Muzaffer ESEN

nun aleyhinde olarak kullanılmış ve Dantonun meçhul bir kuvvet elinde oyuncak olduğu ileri sürülmüştür.

Danton ihtilâl mahkemesi huzuruna çıktığı vakit kendisine Paris den ayrılmama sebebi soran reise şu susturucu cevabı vermiştir:

— 10 Ağustos isyanını hazırladığımdan sonra memleketime gittim. Neticesi meçhul bir hareket atılmış. İhtilâlden sonra yaşayıp yaşamayacağımı bilmiyordum. Böyle bir vaziyette ihtiyar anamın aksaçlarını öpmek bir borçtu. Bu borcu yerine getirdim. Sonra tek bir adam deydim. Kendim düşünmeye bilirdim, fakat bir de öğütüm vardı. Bugünümü ve hayatımı feda ederken öğütümün yarımını düşünmek mecburiyetinde idim. Doğduğum yerde işlerimi düzelttim. Beni orda görenler var. Bunların isimlerini verebilirim. Şayet beni öldürmek hususunda ö kadar acele, niz yoksa bu şahitleri çağırabilirsiniz.

Danton memleketinden gelir gelmez isyan açıldan açığa başlandı. 9 Ağustosda Paris belediye sube-

lerinde toplantılar yapıldı, her su-beden üç murahas seçildi, bunlar Paris belediye dairesine giderek toplantı halinde bunan belediye meclisine gittiler, azaları kollanarak tutup dışarıya atıldı geçip yerlerine oturdular. Eski meclisten yalnız reis, halk mümessil ve halk mümessil muavini Danton kaldı.

10 Ağustos sabahı silahlı hareket başladı. Ahali saray muhafızlarına saldırdı saray muhafızları bu hücumu önlemeye çalışırken kral ve ailesi sarayın yan kapısından birisinden kaçtı, millet meclisi, ne sığındılar.

Meclis yine kralın tahttan indirilmesine karar veremedi. Fakat isyanı yatıştırmak için ikisi ortası bir karara vardı. Kral tahta kalacaktı, fakat saltanat emeyecekti. Krallık hakkı muvakkaten kendisinden alınmıştı. Meclis bu kararı verdikten sonra Fransayı ne şekilde idare etmek lazım geldiğini de düşündü. Altı kişilik bir vekiller heyeti kurmaya karar verdi. Fransayı bu altı nazır idare edecekti. fakat altı nazırın içinden hiçbirisi başvekil unvanını haiz olmayacaktı. Altı nazırın toplantılarda ilk seçilen nazır reislik edecekti.

Nazırlar seçildi. İlk seçilen nazır adıyla Dantondu.

Danton ihtilâl mahkemesi huzurunda 10 ağustosunu nasıl hazırladığını şu cümlelerle izah etmiştir:

— O gece hiç uyumamışım. Belediye meclisinde halk mümessil muavini idim. Bir taraftan da Kordelya kulübünde çalışıyordum. Belediye meclisinin gönderdiği müracesile artık her işin bittiğini, isyan borularının çalkın üzere olduğunu söyledim. Hareketin pilânını hazırladım. Hücum zamanını tayin ettim. Bir asker gibi ebisemle yatağımı uzandım ve vukuatın bana haber verememesini adanmışım ma emrettim. Gece yarısından bir saat sonra tekrar kalktım. Dışarıya çıktım. Belediye meclisi emrimiz altına geçmişdi. Kral muhafızları millet üzerine ateş açıyorlardı, derhal muhafız alayı komutanı Mandanin idamı için belediye meclisinde karar aldım ve bu kararı derhal tatbik ettirdim. İşde vatanşadlar efer bugün burada Fransız ihtilâl ve Fransız milleti namına beni muhakeme edebiliyorsa, bu hakta ve bu selâhiyetli size verdiren benim.

Danton buandan sonra 10 ağustos ihtilâl için yaptıklarını şu suretle sıraya koymuştur:

1 — Pale ruvayal belediye meclisinde milletin reyine müracaat kararı verdimişdir.
2 — Marsilya gönüllülerini Kordelya kulübüne emrine vermişdir.
3 — İsyân gecesini belediye meclisine kadar gitmiş ve belediye meclisi azalarını kolundan tutup dışarıya atmış, bu maksadı gerçekleştiren yeni azalarla iş birliği yapmışdır.
4 — Kralın muhafızlarını komutanı Mandayı eliyle yakalayıp belediye meclisine getirmiş ve idam hükmü almışdır. Bu idam saray muhafızlarını komutanı bırakmış için isyana mukavemeti kökünden baltalayan bir hadisedir.

Danton buandan sonra 10 ağustos ihtilâl için yaptıklarını şu suretle sıraya koymuştur:

1 — Birine hoş görünmek için yapılan şeyler (cemî), 2 — Anlama kudretlerinden, baştan aşağıya, 3 — Mutlak gemidir, 4 — Meydan, bir erkek ismi, 5 — Bir devletin parası, bilgi ezahane de satılır, 6 — Bir yemik, sıfat edadı 7 — Namazın kısımlarından, bir emir, 8 — En az, uzunlamasına 9 — Yere çökerek, 10 — Fransada bir nehir, müstahkem yer, 11 — Katil, su taşıyan (iki kelime), genişlik.

Dünkü bulmacamızın halli:

1 — Hikâye yazar, 2 — İzinla rak, 3 — Cali. Ez, Tik, 4 — Ais, Amazis, 5 — Ze, Azeri, Mor, 8 — İkiklik, Paşa, 9 — D, Ş, Çiz, B, 10 — Es, Kameron, Nişane, Enin.

(Devamı var)

KÜÇÜK İLHAMLAR

(Gazetemizin birinci sayfasında başlık yanındaki tarih çerçevesini eliyerek gönderecek okuyucularımız ticari mahiyetli haliz olmayan küçük ilamları parasız nesrolunur.)

Evlence teklifleri:

* Yaş 23, boy 1,60, kilo 62, bey sarışın, balık etinde, iri ve deniz renginde mavî gözlü, bir bayan, 40 yaşına kadar, sabit geliri 100 liradan aşır olmiyan bir bayla evlenmek istemektedir. (B.P.) remzine müracaat.

* Yaş 21, boy 1,72, kilo, 64, yeşil gözlü, yakışıklı, üniversite iktisat fakültesi 2. sınıf talebesi bir bayan zamanlarında mallı vaziyette bozduğundan mezun olmasına yardım edecek, bilhassa vücudu güzel kız ve azami 30 yaşında dul bir kadına evlenmek istemektedir. (Nezih seve) remzine müracaat.

* Orta yaşlı, orta boylu, etine de-gün, asil aileden, ölen kocasının dul kalmış bir bayan, 45.63 yaşında da, memur veya emekli bir bayla evlenmek istemektedir. Bayanın çok küçük bir serveti vardır. (İdeal kadın) remzine müracaat.

İş ve işçi arayanlar

* 18 yaşında, lise 3 te okuyucu, kimsesiz, daktilo ve muhasebe işlerinden anlayan bir genç; bir ticaret hanenini yazı ve hesap işleri üzerine çalışmaya amadedir. Bu veya buna benzer daimi ve ciddi bir iş verebilecek olan iş sahiplerinin (Anlaşmaz-güz) remzine müracaatları.

* Askerlikten yeni terhis olmuş telefonculukta iyi pismiş, yüzlük santral idare edebilecek kabiliyetli hatgüçlüktan anlayan, çalışkan, dürüst bir genç, bu gibi işlerde çalışmak istemektedir. (A.Ç.K. 152) remzine müracaat.

* 20 senedenberi ticaretle meşgul ticaret bilgisi fazla, yalnız sermaye az bir bay; dükkan açmak istemektedir. Şerik olmak istiyen sermaye sahibi kimselerin Cihangirde, Susuz sokakında No. 33/ 1 numaraya müracaat.

* Mali vaziyeti dolayısıyla bu sen lise 1 den ayrılmış kimsesiz bir genç resmi veya hususî bir müessesede veya ticarethanedeki çalışmak istemektedir. (Erdeniz) remzine müracaat.

* Ortamektep mezunu ancak ikisene öğretmenlik yapmış ve daktilo bilen bir genç çok hususî müesseselerde ve resmi dairelerde çalışmak üzere iş aramaktadır. (S.A.) remzine müracaat. 3

Posta Kutusu

A.Ç.K. 152) remzile mektup yazar okuyucusu: Bir yazılmış olacağı mektubunuzu ilk defa aldık ve arzunuzunu hemen yerine yetiriyoruz.

Aldınız:

Aşağıda remizleri yazmış olan okuyucularımızın isimlerine gelen mektupları idarehanemizden (paraları hariç) hergün sabahın öğleye kadar ve saat 17 den sonra aldım.

(Ateş 6) (A.G.) (Bununmaz) (Dokumacı) (Fen) (Hollvut) (L. Ş. Serbet) (Lale 11) (M. E. 49) (Kismet) (Kim) (S. A. E.)

Şubeye davet

Fatih askerlik subesinden:
P. Teğm. Kemal Pelin (13093)

Rus çeteleri Almanları nasıl uğraştırıyorlar

Almanların, şark cephesi arkasında, Rus çeteleri, geçen kış olduğu gibi, şimdi de, mühim tahribat yapıyorlar. Frankfurter Gaytung, gazetesinin bu çetelere dair neşrettiği bir mektubu, alâka ile okunacağını bildiğimiz için, buraya naklediyoruz

Mektup şudur:

Bu geniş ormanda, ne vakitte beri yürüyoruz? Hiç şüphesiz bir kaç gündendir. Fakat bu Rus ormanın kasveti, haftalardan beri burada yürümekte olduğumuz hissi niveriyor; bu bitmez tükenmez yürüyüşte, o kadar, zaman mefhumu, nu unuttuk, dünya ile irtibatımız bir telsiz telgraftan ibaret. Takip ettiğimiz düşman, orman kışlarının müstehzi civiltisi kadar, elimi ze geçmeyen bir şey...

Hem de ne derecede tehlikeli! Çünkü, insan, hiç ummaz ki bir anda, bir dalın çatırdadığını işitir. Arkasından bir silah prilyor, yahut daha uzaktaki mitralyöz işleme başlıyor ve ölüm muhakkaktır. Hele, çetelerin eline düşmek, ne felakettir! İnsanı, bin işkence ile öldürüyorlar. Ayırdığımız şu mendüfer istasyonu da, bir ağaç sedlerle muhafaza altına alınmıştır. Küçük çetelerimiz, bütün kış, her gece, bir kaç yüz kişilik Rus çetelerinin baskınına uğrar, kendisini müdafaya mecbur kalır. Bu gar-nizon, imdad da alamazdı; çünkü, diğer istinadları, çok zayıf idi, ve onlar da, o anda, baskına uğramış bulunurlardı.

Daha dün, bir köye giden müfrezemiz, baskına uğramış. Ölü ve yaralılarla dönmüştü. Bu müfrezem, tam hedefine yaklaştığı bir zamanda, üç taraftan kırk tüfek patlaması, efradını bir kısmını öldürmüştü, bir kısmını da yaralamıştı. Müfrezem, yere yatıp silaha dayanıncuya kadar, çeteden eser kalmamıştı.

Anlaşıyor ya... Çete, müfrezem, nin geçmesine münahez etmemiş. Geçtikten sonra etrafını sarmış ve arkasından ateş etmişti. Bunun için, onların baskınlarını önlemeye imkân yok.

Bu çeteler, hâdiselerin yürüyüşünü değiştirebilecek bir mahiyet arz etmemekle beraber, bizi çok rahatsız ediyorlar. Bundan dolayı, havalarda müsait gitmesinden istifa edilerek, çete yollarından ormanlara kuvvetli müfrezeler göndermeye karar verildi.

Ormanda, toprak, insanın ayaklarını kaydırıyor. Ormandaki patikalara daldığımızdan beri, bu ormanların ne kadar gürültü, çıkışlı olduğunu gördük, te, çetelerin nasıl gözle görünmeden hareket edebildiklerini anlamaya başladık.

Bize öyle geliyor ki, fazla ilerleyemeyeceğiz; çünkü ilerlediğimiz nispete, Mayıs ortasında, bulunduğumuz halde, ormanın serinliğini, daha fazla hissediyoruz ve her dalan, her adım topraktan daha fazla su fışkırtıyor. Çalıklar altında, kokmuş göcekler parlıyor.

Müfrezemiz ilerlerken, yollar ve düşmanı keşfetmek için keşifler gönderiyor. Burada, harp cephesi, ordugâh, ne gezer! Keçi yolları da olmaya, gelecek yer bulamıyacağız. Her tarafta düşman var ve her adımımızı emniyet altına almamız lâzım.

Çamurlara batarak yürüdük. Nihayet bataklık bir yere geldik. Yerli kilavuzumuz, 500 metre ilerledi, yolun iyileşeceğini söyledi. Bu müfrezem, gayretimizi artırdı. Ağaç kesim, yakınlarda bulunan yanmış bir köyden, karamız tahtalar, paslanmış civiller topladık. Saatlerce çalıştıktan sonra, bataklığın üzeri ne bir köprü kurduk ve buradan yürüdük. Çetelerin karşısında, ağır baskından ayrılmamaya mecburdük.

Atlarımızı, arabalarımızı geçirdik, dedim, ama nasıl geçiris?

Ne kadar olsa, köprü sallanıyor. Atın birini yuvarladık. Bataklığa baktık. Güç halle kurtarabildik.

Son kamyonlarımız ağırca idi. Bunlardan biri de bataklığa çıktı ve tekerlekleri çamurun içine saplandı.

14 saatte, böyle uğraşta uğraşta, ancak 12 kilometre yol alabildik. Şafak sökerken, bir orman köyünün önüne geldik. Burası, bir şarkta, diğeri garpte bulunan iki çelenin irtibat noktası idi. Sessizce hücumla geceye hazırlandık.

Köyde Ruslar var mı idi, ve elimize geçecekler mi idi? Burasını düşünmeye lüzum yoktu. Ne olursa olsun, baskın yapmamız için ediyorduk. Keşif kolu göndersek, mevcudiyetimizden haberdar olurlardı. Bir bölük, köyün arkasına geçti. Bizde, cepheden harekete geçtik. Kumandanımızın işaretleri üzerine, bomba toplarımız, kuru sıkı ateş etti. Köyde çeteler varmış. Pusuda ki bölüğümüzün mitralyöz ateşi altında, bir kaç kişilik gruplar halinde, kaçmaya başladılar. Verdik kurşunu. Kurtulanlar pek az oldu. Gel gelelim, bu kaçanlar, tabiatle, etraftaki diğer çeteleri haberdar edecekler, baskından kurtaracaklardı.

Çeteleri temizledikten sonra köyde yerleştik. Köyde ilk saatlerde canlı bir mahlûka tesadüf etmedik. Sonra, ormandan bir kalesabahçın sökün ettiğini gördük. Bir sürü kerdin, küçük çocuk geliyordu. Bunlar, köye çeteler gelince, orada harp olacak diye, bir kaç gün evvel ormana kaçmışlar. Şimdi de, sefil yuvalarına dönüyorlardı.

Yağmur, dolu yağıyordu. Fena yerlerde barınmaya alışmış olduk. Şumuz halde, bu köyün manzarası, bizde istikrah uyandırdı. Evler, pek berbat şeylerdi. Kadınlar sarı, çocuklar ciltiz, bitkindi. Köyde tifo da var. Burası, yazın, her halde sivri sinek yuvasıdır. Bunun insanları da, hayvanları da, kerpice evleri de, hep bataklık mahsulü. O kadar pis yerler ki, uyurken yüzümüze böcekler düşüyordu.

Kadınlar, kocalarının ve çetelerin nereye gittiklerini bilmiyor-

lardı, daha doğrusu bilmiyor görüyorlardı. Sorduğumuz suallere, bin korku ile cevap veriyorlar, yemini bilmediklerini tekrar ediyorlardı. Tehdid de, bahşiş de, para etmiyordu.

Geceleyin, nöbetçiler, sık ağaçlar arasında bir takım gölgeler görüyorlardı. Havada, işaret fişekleri yanıyordu. Bu haller, çetelerin bizi göz hapsinde bulduklarını gösteriyordu.

Birkaç gün sonra, bir koca karı, bizim yerli rehberimize bazı işaretilerle, bu köye çeteler gelmişler ve herberlik bahanelerle, oradaki erkekleri almışlar ve kendileri gibi çeteci yapmışlar. Gitme mek kimin haddine? Derhal öldürülmüşler.

Bu koca karı, bir Rus papazının kızı ve köyün eski muallimesi imiş. Sonraları bize de açıldı. Her tehlike işareti verildiği zaman, ormandaki mağaralara nasıl kaçtıklarını, orada ne kadar sefalet çektiklerini anlattı. Küçük çocukların bile, bilmediği çete reislerinin isimlerini de söyledi. Bu itirafatta bulunduğunda, sonra, artık bu köyde oturamayacağını ve Almanların elinde bulunan bir yere gönderilmesini istedi. Hak ki da vardı; çünkü, çeteler, muhakkak, onu tepelerlerdi.

Elimizde, erkânharbiyenin tanzimi ettiği haritalar var. Bu haritalarda, çete yuvaları, takribi, bir şekilde, kermızı daireler içinde bulunuyor. Erkânharbiyenin tanzimi, ettiği pilâna göre hareket ediyoruz. Diğer müfrezeler de, diğer istikametlerden ilerliyorlar. Böylece çeteleri, dar birer daire içinde sıkıştırıyor ve imha ediyoruz.

Çetelere kurtuluş imkânı yok. İşte. Günleri haftalar takip ediyor ve biz, orman içinde, çete avcılığı ediyoruz. Yürüyoruz. Bu ormanda geçirdiğimiz hayat, ne kadar can sıkıcı şey. Dünyadan uzaklaşmış gibiyiz. Ne işimiz, bir mek üzere. Ormandan çıkamamız, yaklaşıyor...

M. R. Ö.

Amerikan gönüllü tayyarecileri, şefleri

Çin resmi tebliğlerinde sık sık bahsedilen Amerikan gönüllü tayyarecileri pek az bilduğumuz bir mevzudur. Bu mevzu dair bir Fransız mecmuasında çıkan bir yazıyı okuyucularımıza sunuyoruz.

21 sentesinin 1941 de 7 Japon tayyaresi Hindicinde bir üstün havalandı. Maksatları Birmanya yolunun son noktası olan Kumingi bombardman etmekte. Japon pilotları kendilerinden emindir. Hic bir sakınca maruz kalmadan bu işi başaracakları emniyetli bulunuyorlar.

Birdenbire bulutlar arasından üç çift tayyare fırladı ve Japonlar üzerine saldırdı. 20 saniye sonra Japon tayyarelerinden altısı alevler içerisinde yere düştü. Yedincisi yolunu değiştirdi.

Üç gün sonra 80 Japon uçağı Rangunı bombalamak üzere hareket etti. Japonlar İngilizlerin elinde 36 av uçağından başka hava kuvveti o'madığını pekâlâ biliyordu. Bundan başka bu hücum noel gecesi hazırlanmış, Hristiyan Avrupalı noel gecesi eğlencelerini bırakıp tayyarele uğacak değiller ya. Fakat bu sekse tayyare hedefe yaklaşıp yaklaşmaz 18 uçağı karıştı. Bu uçağlar Amerikalıların "Uçan kaplan" isimini verdikleri smifardır. Bir dakikadan az bir müddet içerisinde 11 Japon avcısı ve 8 bombardman uçağı ateşler içinde yere indi, öteki uçağlar bir müddet tereddüt ettiler sonra bütün hızlarıyla geriye döndüler.

Japon komuta heyeti büyük bir ve esrarlı uçağlar nereden çıkması bulunuyorlardı?

Aradan uzun aylar geçmiş ve bugün bu sır aydınlanmıştır. Bu uçağlar Amerikalıların uçan kaplan isimini verdikleri uçağlardır. Bunların pilotları 100 Amerikan delikanlıdır. Bunlar Çin havacılığında gönüllü olarak çalışan Amerikalılardır. Komutanları 51 yaşında Kler Sönöldür. Yakın vakitlere kadar ancak 44 uçağı vardı. Bire karşı 20 nispetinde zayıf olmakla beraber bu adamlar 6 ayda 457 Japon uçağı devirdiler. Yani her bir uçağı 30 uçağı düşürdü ve her bir pilot 92 pilotu mağlup etti. Bu rekor modern harpte henüz geçilmemiştir.

UÇAN KAPLANLARIN ŞEFİ

Bu muvaffakiyetin sırrı bu Amerikalı gönüllülerin harp tekniğinde ve kıymetli şeflerinde. Zira Sönölden bahsetmeden uçan kaplanlardan bahsetmek mümkün değildir.

Sönol Teksada doğmuştur. Babası pamuk aken bir çiftçi idi. Lüzyanada büyüdü ve üniversite de okudu. Yedi sene öğretmenlik yaparak hayatını kazandı. 1917 de Fransaya harbe gittiği vakit 3 çocuk babasıydı. Askeri pilotlardan biriydi.

Yüzbaşı Sönol harp sahaları üzerine paraşütlerle askerler ve hafif silahlar indirmekten ilk defa bahsettiği vakit üç Rus mütehasşından başka herkes kendisine deli dedi. Sönol bir kitabında hava hücumlarında ihtilaller yaratma nazariyeleri ortaya koydu. Tayyarelerin teker teker değil grup halinde uçuşmasını istedi. Bunun ne faydalı neticeler verebileceğini isbat için birçok tecrübeler yaptı. Üç tayyareyi 10 metrelik iplerle birbirine bağladı ve tayyarelerin birisine kendisi binerek diğerlerine ve hava cambazlıkları yaptı. Fakat Amerikan tayyareciliğini idare edenler bu hareketleri edn sonra Sönölden adını bütün bütün deliye çıkardılar. Bunun üzerine 1937 de Sönol arzusu ile tekaüt oldu ve Lüzyanaya ailesinin yanına çekildi.

Sönolle beraber çalışan subaylardan iki teymen de tekaüt olarak Çine gittiler. Orda Çin pilotları yetistirdiler ve bir hava müşavirine ihtiyacı olan mareşal Şan Kay-Çe Sönölu tavsiye ettiler.

Sönol 1937 temmuzunda Çine geldiği vakit Japonlar Çinin elinde bulunan 100 tayyareyi hemen tamamile harap etmişlerdi. Fakat Sönol limitsizliğe düşecek bir adam değildi. Tayyarelerin pilotlarını ve düşman tabiyesinin zayıf noktalarını tetkik etti ve Amerikadan tayyare istedi. Fakat o tarihte Çin meselesi henüz Amerikan kongresinde münakaşeler edilmekte idi. Ancak 1940 da kiralama ve ödünce verme kanununun kabulünden sonra Çine İsviçre ismarladığı eski modelde 100 tayyare gönderildi.

Sönol bu tayyarelerin yarısını alkoydu. Bunları öteki tayyarelere yedek parça olarak sakladı. Diğer 50 sinin havaya çıkardı. Fa-

kat elinde ne adam vardı ne de benzin. Buna çare bulmak için kilitli, Vasingtona geldi. Çin için bir müşkülâtla gönüllü tayyareci toplamak müsaadesini aldı bera berinde macerası seven birçok Amerikan delikanlısı ve 200 makine-nistle Çine döndü.

Çin-İng hükümeti Kur-Minkle bir hava meydanı yapmaya başladı. Yüzlerce Çinli hangarlar, petrol depoları ve bir basketbol sahası yaptılar.

YENİ BİR TABİYE

Sönol beraber çalıştığı arkadaşlara Japon tayyarelerine dair bildiklerini anlattı sonra onlara ne şekilde hücum edeceklerini öğretti. Bu delikanlılar katipen yalnız uçmıyacaklar her vakit ikşer uçakları grup halinde havaya çıkaracaklardı. Silahlarını idareli kullanacaklar, bütün düşmana birden hücum etmeyecekler, birer birer düşüreceklerdi.

Amerikan gönüllüleri Çin hükümetinden ayda 600 dolar ücret alırlar. Bundan başka İngilizler Birmanya harbi sıralarında bu pilotlara ayrıca her uçak başına 500 dolar vermişlerdir. İşte noel arifesinde 19 Japon uçağını düşüren uçağlar bunlardır.

Bütün noel günü Japonlar dalgalar halinde havadan hücum ettiler. Her hücumlarında karşılımda uçan kaplanları buldular. Rangonsa bugün saldıran 80 tayyare den 22 si yandı. Birmanya üzerine havadan hücum nihayetlendi. 80 tayyarelik filoaya karşı koyan uçan kaplanlar yalnız 12 uçağı ve hepsi zarara uğramadan islerine döndüler. Asya kıyılarında hücum eden Japon uçağı üç günde 59 uçağı kaybettiler.

Amerikan gönüllüler gurubu Asyada müteffikler mukavemetinin ruhudur. Eğer bu kuvvetler kâfi derecede takviye edilse ve bilhassa uçaklar bataryalara malik bulursa Asyada katli hakimiyeti kazanacaklardır.

Sönol Amerikadan mütemadiyen uçak istiyor. Fakat Amerika isteklerini bir türlü gönderemiyor. Bireket versin ki Sönol Kalküteda bir deponda İngilizler için hiç de lüzumu olmayan 26 sandık yedek parça bulunduğunu haber aldı, bin müşkülâtla bu parçaları getirebildi ve parçaların eline geçtiğinden iki gün sonra 26 Japon uçağı düşürdü.

Çinde uçak benzini yok gibidir. Fakat Sönol bunun da çaresini bulmuştur. O benzini Japonlardan temin etmektedir. Japon kamyonlarına hücum eder, onları zedeler, durdurur, inerek benzini alır.

23 şubat şubat 1942 de 42 Japon bombardman uçağı bu uçağların hava meydanlarından birisine hücum etti, fakat bu hava meydanı onun üzerinde ilk uçan kaplan 6000 metrede daimi nöbetçidir. Derhal uçağların üzerine saldırdı ve bir hücumda 13 Japon uçağı yere düşürdü.

İşte resmi tebliğlerde sık sık adı geçen Amerikan gönüllü tayyarecilerinin macerası.

Gangsterler de bizimle beraber

Birleşik devletler Amerikasının meşhur (G. Men) polis teşkilâtının reisi, Nevyorkdaki bürosuna, birisi gelir: - Haberiniz var mı? Meşhur gangster Al-Kapon da orduya girmek istiyor.

Devince, teşkilât reisi Huver: - Yalnız o mu? Amerika hapishanelerinde, öyle bir vatanperverlik bası esiyor ki... bütün hirsuzlar, canlar hizmete can atıyorlar. Hatta işlerini öyleleri var ki, Japonyada olduğu gibi, bizde de bir "ihtihar ıvazı", teşkilât istiyorlar.

Bu sözleri dinliyen teşkilât reisi gelenlerden biri: - Öyleyse, yandık. Bütün bu şerhler asker olurlarsa bize eklemek kalmaz.

Der. Reis ise: - Ne münaşeret! Siz de, durmadan orduya giriniz, Mademki Amerikadan ordusunun cesur adamları ihtiyacı vardır. Bunu memnuniyetle karşılayınız. Eh, siz de orduda bulunursunuz, onların nezaret altında bulunduğunuz olacaktır.

Diye cevap verir.

HİKÂYE

Zabita hikâyesi

Ölünün defteri

Çeviren: MUZAFFER ESEN

(Baştafak dünkü sayımızda)

Birkaç gün için müfettiş Konfor esrarın anahtarını bulmaya yalnız başına uğraştı. Bu yeni cinayet polisi büsbütün şaşırılmıştı. Bir haftalık araştırmadan sonra müfettiş hâlâ işe başladığı noktada bulunuyordu. Bu sabah dairesinde oturmuş gazetecilerin kendisi ile alay eden yazılarını okuyordu. Telefon çaldı:

- Sen misin Konfor? Müfettiş arkadaşının sesini tanıdı.

- Evet, sen de Santosun deyil mi?

- Ta kendisi dostum. Dinle. Yarın sana katili takdir ediyorum. Yarın sabah saat 11 e çeyrek kala benimle Oksford İstasyonunda bulunmalısın. Sakin geç kalma. Beraberinde iki polis gitersen iyi olur. Zira bizimki yaman bir adamdır. Bize biraz ekzersiz yaptırarak, Allahuzmarladık dostum.

Ertesi sabah saat 11 e 20 kala Lorettonun otomopili İstasyonda gözüktü; Santos başını uzatarak krısaca:

- Adamlarını arabanın arkasına yerleştirdi, dedi, sen de yanına gel. Bir lâhza sonra bir köyü yanına yanaştı ve alçak sesle:

- Granbric yolu üzerindedir. dedi. Beş dakikada yetişebilirsiniz. Loretto yabancılara teşekkül etti. Ve sonra Konfora dönerek:

- Katil, dedi, evvelce tahmin ettiğim gibi muavenesizin biridir. Deli fakat kurnaz ve bir yılan kadar tehlikeli. Onunla 50 defa bile karşılaşmış deliliğinden şüphe edemezsiniz. Bundan başka annesi de deli idi.

Müfettiş hayretle mırıldandı: - Annesi mi?

- Evet, dostum. Zira yakalayacağımız adam Lilyan Honun oğlun-

dan başka brisi değildi. Bir ple. Lilyan bu çocuğun mevcudiyetini dostlarından gizli tutmuştu. Çocuk köyde büyütüldü, annesi ekseriya gider onu gördü. Daha sonra büyüyü, zengin olmak emeli ile müs temlekelerle gitti. Yıllarca orada annesinden haber almadı ve onun öldüğünü sandı. Son günlerde Londraya döndü ve bir tesadüf yüzünden bir tanıdığına rastladı, ve bu sayede annesinin son demlerinde nazar bulundu. Zavalı Lilyanın mirası ve bu miras arasında hatıra defteri de bu deli çocuğun eline geçti.

Loretta biraz durdu, sonra kederli bir sesle tekrar başladi:

- Çocuk hasta denince kadar fazla hassastı. Hayatında annesinden başka kendisini seven olmamıştı. Annesinin öteki beriki hakkını, da ithhamlarla dolu defterini okuyunca ne hale geldiğini tasavvur edebilirsiniz. Bu okuma çocuğu büsbütün çıldırttı. O da bu defteri annesinin intikamını alacağını vadeden deli satırlar yazdı.

Konfor: Sözü de tuttu, dedi. Kimdir bu adam?

Araba Granbric yoluna girmişti. Yol bomboştu, yalnız gezinen siyah elbiseli bir adam görünüyordu. Loretto başı ile bu adamın yürüdü-

ğü istikameti gösterdi: - Odur.

Konfor arkasına döndü ve adamlarına hazır olmalarını söyledi. Bu adama iyiden iyie yaklaştıkları vakit müfettiş şaşkın bir halde haykırdı:

- Fakat bu bir papazdır.

Loretto: - Evet, dedi, zira bir haftadan beri Ledi Franın yaptığı hastahaneye ancak bu kıyafete girebilir.

Santos birdenbire sustu ve arabayı durdurarak gezinen adama haykırdı:

- Bonjour Stil?

Adam şiddetle döndü. İnanılmaz bir çeviklikle geriye sıçradı, elini beline soktu ve bir lüverver çıkardı. Fakat Konfor hareketini görmüştü ve üzerine atıldı; iki adam yere yuvarlandılar. İki polis de iştirak ettiği şiddetli bir mücadele. İki gün sonra Stil sıkı sıkıya bağlandı.

Aynı günün akşamı Loretto a partmanında dostuna katili nasıl teşettiğini anlatıyordu:

Stil çok mahir adam. fakat büyük bir kusuru var. Kendisinden fazla emin. Ledi Frana mektup yazarak kocasının ölümünden bir hafta sonra kendisini de öldüreceklerini söylemesi, bundan ileri geli-

yor. Bu mektup yüzünden yakayı ele verdi. Londraya gittim. Ve bir hızız gibi evine girdim. Orada Lilyan Hopun ve oğlunun defterini buldum. Şüphelerim bir hakikat oldu.

Konfor sordu: - Fakat nasıl Stilaen şüphe ettiniz?

Loretto güldü: - Dostum, çizilmesi en kolay sızlar hiç izah edilmez gibi görülenlerdir.

Müfettiş homurdandı: - Belki haklısın, fakat benim akhım hâlâ ermedi. Anlat bakalım.

- Kapıdan ve çok basit tarzda. Stil bu odaya nasıl girdi?

Kapıyı vurdu, ihtiyar da hiç şüphe etmeden kapıyı açtı. Stil her hangi bir vesile ile odaya girdi ve hancırlendi.

Fakat sabahleyin oda arkadan kilitli idi.

- Stil öyle söyledi. Şir Çorçun odasına çıktığımız vakit Stil önünde gidiyordu. Kapının tokmağına yapıştı ve içerden kilitli oldu. Şunu söyledi. Sonra kapının bir tabtasını kırıp ve kolunu uzatarak anahtarları çevirdi. Anahtarın çıkarıldığı ses bana lüzumundan fazla uzun geldi, o vakit şüphelendim.

Konfor: - Ne de olsa, dedi, kurnaz bir adamdır.

- Çok kurnaz. İşleri izah edilmez bir şekilde sokmak istiyordu. Fakat Viltmannın nasihatını unutmuştum: "Zekânıza aykırı gelen tedbirle baş vurmuyunuz."

Konfor hayretle dostuna baktı: - Tebrik ederim dostum.

Loretto başını salladı: - Bu işte kendimi tamamiyle muvaffak olmuş saymıyorum. zira zavalı ihtiyarı da kurtarmak istediğim, dedi.

(SON)

Dalkavuklar

TARİHİ ROMAN

YAZAN: ISKENDER F. SERTELLİ

- 13 -

Diye haberler göndermişti. Tebrize gelen diğer bir nabere göre, Cezair emiri Melik Eşref, biraderi bu lunan Şam emiri Muazzamın tavsiyesi ve ısrarı üzerine, Mısırı kurtarmak için (Dimyat)ı zafteden emir salıp üstüne asker göndermişti. Bana dan ötürü Halife'ye yardımcı göndermiyordu.

Diğer beyler de, Melik Eşrefin Bağlada yardımcı göndermediğini görünce yola asker çıkarmakta tereddüt ediyorlardı.

Halife Nâsir telâs ve heyecan içinde mütemadiyen sağa sola baş vuruyor, yardım isteyip duruyordu.

Azerbaycan beyi İraka askerce yardım edecek durumda değildi. Hem asker azdı, hem de bu suretle harekât ederse (Akkus)u bütübütün çileden çıkarmış ve Tebriz'i tekrar mogol mahasarasına uğratmış olacaktı.

İşte Tebriz şehri böyle bir durumda iken, bir gün Sellim konağına bir sepet üzüm hediye geldi. Bu Tebriz bağlarında turlandı olarak yetiştirilmiş nadide ve nefis üzümlerdendi.

Hacer üzümlü çok sevdiği için, bu küçük sepeti Hacere hediye edilmisti.

Hacer üzüm sepetini odasına götürdü, sepeti açınca, içinden bir mektup çıktı.

Hacer mektubu görünce şaşırıldı. İlk önce imzasına baktı: Bedrettin..

Bu vezirin yeğeninden başka kimse olamazdı.

Bedrettin yirmi yedi yaşlarında, yakışıklı, güzel ve cesur bir gençti. Bir gün sarayın bahçesinde nasılsa Haceri görmüş ve:

"Sen amcamın eski gözdesinin benzerisin! O da senin gibi güzel bir kadındı. Fakat, amcam onu öldürttü. Günün içinde sen de aynı akıbete uğruyacaksın! Gel, seni kaçırayım.. beraber yaşayalım.."

Demisti, Hacer cevap vermeden içeriye kaçmıştı.

İşte Bedrettinle Hacer arasındaki muasebet bundan ibaretti.

Haceri üzüm sepetinden çıkan mektubu korku ve heyecan içinde okumaya başladı:

"... Sen bahçede gördüğüm gündün beri delice seviyorum. Sana söylediklerimi burada tekrarlamak için yazmadım. Biraz akla ve muhakemeye varsa, dediklerimin doğru olduğunu kabul eder ve bana hemen muvafakat cevabı verirsin. Senin için her fe-dakârlığa hazırım. Şehir kenarında kale gibi muhkem bir köşküm var.. Benden hiç kimse şüphelenmez.

Eğer teklifimi kabul edersen, yarın akşam konağın arka kapısında seni bekliyeceğim. Kıyafetini değiştirip bahçeye çıkarsan, ötesini hiç düşünme. Atlarım, adamlarım ve ben orada seni bekliyeceğiz.."

Bedrettin

Hacer bu mektubu birkaç kere okudu. Onun da kalbinde Bedrettine karşı yeni bir sevgi belirmişti. Hacer halifenin casusuydü. O şimdiki vazife hissi ile aşk heyecanı arasında bocalayıp duruyordu. Prens Özbek öldürmekte Bağdat halifesine bir şey temin edemeyeceğini biliyordu.

(Akkus) ortaya çıktıktan sonra bütün plânları, bütün düşünceleri aif üşülmüştü.

Bütün Azerbaycan halkı şüphelenip seferber hale gelse bile (Akkus)un kumanda ettiği mogolordusu karşısında biranda ezilip mahvolacaktı.

Bu durum önünde Hacere düşen bir vazife vardı: Kendi canını kurtarmak. Hacer istikbalini çok karamlık ve tehlikeli görüyordu.

(Akkus) bir daha Tebrize hücum edecek olursa, Azerbaycan tamamında mahvolabilirdi.

Hacer şimdi vezirin bu yakışıklı yeğenine ne cevap verecekti?

Hem turlandı üzümleri yiyor, hem de 'dârin derin düşünüyordu.

"Arka kapıdan kaçmak.. bu kadar kolay bir iş değil. Gözlemler beni yakalarlarsa, Sellime, şüphe yok ki derimi yüzdürür.."

Çünkü, vezirin kiskançlığı malûn. İki, Sellim ona, birkaç kere:

"Bir daha bana ihanete kalkarsan, derin yüzdürür ve cengellerin kurtuluşuna getirir."

Demisti, Hacer, vezirin bunu yapabileceğinden emindi. Sellim, sevgi ve ismin gözü önünde az adam başı mücedurnamıştı!

Hacer o gece snatlerce düşündü. — Yarın akşam kadar vakitim var.. Bu gece namaz kılıp istihareye yatacağım. Hayırlı bir rüya görürsem,

giderim. Fena rüyalar görürsem, secde ölmü ateşe atacak değilim ya.. vac geçerim.

Dedi ve namaz kılıp yatı.

HACER RÜYADA NELER GÖRDÜ?

Hacer ertesi sabah erkenden kalktı.

İlk önce aynaya koştü.

Yüzüne baktı.

Bu, onun eski bir ifiyadı idi.

— Yüzüm nurlu, Neşem yerinde.

Dişlerim rüyamı hatırladı.

Hacer o gece yemyesil bir odada kırmızı bir çiğner alarak koşuyordu.

Birdenbire karşısına Bedrettin çıktı, çiğneri ellenden aldı ve Hacerin kolundan tutup bir havuz başına götürdü.

Kırmızı çiğner, rüyamın tez çıkacağına işaretti.

Yemyesil odalar, muradım çok yakında tahakkuk edeceğini gösteriyordu.

Hacer rüyasını kendi kendine tetkik etti:

— Bedrettine gidersem, sonum iyi olacak.

Dedi. Aynanın önünden çekildi:

— Rüyam ilâhi ise.. ki buna şüphe yoktur.. Bedrettin benim garazsız seviyor. Ona gidişim hayırlı olacak.

Diye söylenerek, elini yüzünü yıkadı.

Giyindi..

Süslendi..

Saçlarını tıraşladı.

Vücutuna mis kokular sürdü.

Ve süslendikten sonra akşamı bekledi.

Bedrettin o gece konağın arka kapısında Haceri bekliyecekti.

Hacer, saatler geçtikçe heyecanlanıyor ve heyecana düştükçe Bedrettinle karşı olana alâkası artıyor, yalnız onu düşünüyordu.

İstihareye yaptığı gece gördüğü rüyadan memnundu.

Rüyamın tez tahakkuk edeceğinden emin görünüyordu.

Vezirin bir şeyden haberi yoktu.

Hacer:

— İnşallah Sellim işi çıkar da o gece benim odasına çağırmasın.

Diye dua ediyordu.

Hacerin istediği olmuştü.

Sellim o gece mühim ve acele bir iş için prens tarafından saraya davet edilmişti.

Hacer bundan istifade ederek yatış ezanından sonra yavaşca arka kapıya indi. Yolda kimseye rastlamadı. Zaten arka koridorlarda kimseler dolmazdı. Yalnız dış kapıda Sellim'in bir gözdesi dolardı.

Bellikli, Bedrettin bu gözdeyi elde etmişti. Zira, gözü de meydana yoku.

(Devamı var)

BORSA

29.942 MUAMELESİ

Londra 1 Sterlin	5,22
Nevyork 100 Dolar	130,70
Cenevre 100 Frank	30,35
Madrid 100 Pezeta	12,99
Stokholm 100 İsv Kr.	31,16

ESHAM VE TAHVİLAT

Musame, Muameleli	26
İkramiyeli % 5, 938	— 26
İkr, Ergani % 5, 933	21,30
% 7 1/2 T. borcu, 1,2,3	— 23,40
Sivas - Erzurum 1	19,95
Sivas - Erzurum 2,7	20,05
% 7, 1941 D.Y. 1	— 20
% 7, 1941 D. yolu 2	— 19,00
Anadolu D. yolu % 86	— 31
" D. yolu 1,2	— 52,50
Anadolu D. Y. Tah.3	— 51,50
Anadolu Mumes	— 45,25
Merkez Bankası	— 155
İş Bankası namına	— 14,25
İş Bankası hâmiline	— 15
İş bankası müessesis	— 210
T. T. B. nama	— 3,75
" " müessesis	— 12
Aşlan çimento	— 9,90
" " müessesis	— 12
Şark değirmenler	— 5,30
İtihat değirmen	— 26,75
% 6 T bonoları	— 94
Telefon şirketi	— 11,60
İst. Umum Sigorta	— 29
İst. Rıhtım Dok	— 15,60
İst. Su T. şirketi	— 5,15

BORSA HARICI ALTIN FİYATI

Dünkü Bugünkü	
Reşadiye	32,70 32,70
Külçe altın gramı	4,53 4,54
İsviçre altını	28,45 28,35

Radyo

12,33 karışık program pl. 13,00 - 13,50 Kadınlarдан fasıl programı, 18,00 Program 18,03-Saz eserleri 19,00 konuşma 19,15 dans müziği pl. 19,30 Haberler 19,45 serbest pl. dakika 19,55 Beraber şarkılar 20,15 radyo gazetesini 20,45 müzik 21,6 müzik sohbetleri 21,45, radyo senfoni orkestrası 22,30 Haberler 22,50 kapanış.

RAŞİD RIZA

TIYATROSTU Halide Piştin beraber ONLAR ERMİŞ MURADINA
Vodvil — 3 — Perde

SPOR

Şaka gibi ama ciddi!

Dertlere deva!

Bir çok sporcuların ne gibi müşküleri var? Bunlar nasıl halledilebilir?

Yazan: Sait Tuğrul ÖGET

Kendisine vaadettiğim için, işimi veremeyeceğim bir simaya geçenlerde rastladım. Kendisini her sporcu tanıır. Vaktiyle büyük şöhret yapmış bir sporcuud. Şimdiyse her tekaüt sporcunun akıbeti gibi idarecilikle meşgul.

Her tekaüt sporcu gibi dedim de aklıma geldi: Bizde hakikaten her tekaüt sporcunun yüzde doksan dokuz buçuk idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır. Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

Zaten idarecilerin mühim kısmını bu spor allâmesi geçinen, fakat hakikatte (1 numaralı cabill) olarak gösterilecek kimseler teşkil ettiğinden, veya yaptıkları gaf abîdeleri yüzünden bizde (sporcu olmayan) idareci olur. Fakat her idareci sporcu değildir. Bu mevkie sırf klüpçülük yüzünden gelmiş olanlar bulunduğu gibi, futbol hastaları, palavracılar, kendilerine bu yolda akılları sıra bir mevki yapmağa (!) uğraşanlara da rastlanır.

RADYOLIN

ile sabah, öğle ve akşam

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Milli Müdafaa Vekâletinden

1 — Askeri liselerle, Kırıkkale sanat, Ankara musiki, Kayseri ve Merzifon Gedikli okullarının kayıt ve kabul işleri "Konya askerî orta okul hariç,, 15 eylül 942 tarihine kadar uzatılmıştır.

II — Maarif liselerinde bütünlemeye kalıp da bu tarihe kadar bütünleme sınavlarını kendi okullarında muvaffakiyetle veren istekliler de askerî liselere alınacaklardır.

Bu gibilerin namzet kaydolunmak üzere şimdiden birer dikekçe ile buldukları yerlerin askerlik şubelerine veya doğrudan doğruya okul müdürlüklerine müracaat etmeleri ilân olunur. (9070)

Istanbul Deniz Komutanlığından:

Yaşı 32, den fazla olmamak üzere yedek subaylardan kabul imtihanında muvaffak olanlardan yirmisi deniz ordusu için hesap ve muamele memuru yetiştirilmek üzere alınacaktır.

İsteklilerin kayıt ve kabul şartları hakkında malûmat almak üzere komutanlığımıza müracaatları. (9321)

Istanbul İndurma Satınalma Komisyonundan:

Miktar-kilo	cişaj	tahmin bedeli	muvakkat teminatı
		İhra kuruş	İhra kuruş
266	çirig	292 60	21 95
175	çam sakızı	52 50	8 94
85	Balmumu	323 00	24 26
8	yün boyası	30 40	2 25

50 40

Açık eksitmesine istekli gelmeyen cinsi miktarı, tahmini bedeli ve muvakkat teminatı yukarıda yazılı dört kaleme malzeme 15.9.42 salı saat 15 te İstanbul - Taksim Jandarma satınalma komisyonumuzda pazarlık alınacaktır. Dört kalemin bir arada veya ayrı ayrı isteklilere ibaresi caizdir. Şartnamesi parasız komisyonumuzdan alınır. İsteklilerin vesika ve teminat maktub veya mektuplarla pazarlık saatine komisyonumuza gelmeleri (9499)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

600 adet 90 derecelik cam devş boynu (resim ve nümune gibi)

300 " 120 " " " " " " "

100 " 180 " " " " " " "

Yukarıda yazılı üç kaleme cam deve boynunun 4.9.42 cuma günü saat 11.30 da Kasımpaşada bulunan deniz levazım satınalma komisyonunda pazarlığı yapılacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte mezkûr komisyon müdürlüklerine müracaatları. (9495)

PARA PARAYI ÇEKER

T. İŞ BANKASI K. İSASARRUFI HESAPLAR KÜÇÜK TASARRUF

T. İŞ BANKASI K. İSASARRUFI HESAPLAR 2 bindeletin Keşidesine ayrılan İkramiyeler:

1 adet 1000 liralık	500
2 " 250	250
14 " 100	100
10 " 50	50
10 " 25	25
40 " 10	10

Malatyada N. Şevket soruyor:

"Şehrimizde doğra dürüst bir lane futbol hakemi yok. Kimi futbol nedir bilmiyor, kiminin idare ettiği her maçta da kavgaya döş çıkıyor. Bu işin önüne nasıl geçebiliriz? "

— Maçlarınızı hakemsize oynatın evlâdım!

Sivasta B. O. B. soruyor:

"Boks karşı yenilmez bir merakım var. Vücut yapım da buna çok müsait. Fakat boks yapabilmek için saha ve arkadaş bulamıyorum. Bana bir akıl öğretemez misiniz? "

— Sizin gibi boks kabiliyetli bir gencin futbola karşı bigâne kalışı yazıktır! Madem ki boks karşı kabiliyetiniz var; derhal futbola başlayınız! Hem ayağınızı hem kafanızı, hem de bileğinizi işlettiriniz!

Erzurumda Salih Tomru soruyor:

"Bir maçta takım lehine olan 5 penaltı da kalecinin göbeğine atarak takımımı beş golde mahrum ettim. Bunun önüne nasıl geçebiliriz? "

— Sizin gibi boks kabiliyetli bir gencin futbola karşı